

N:o 7.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, med förslag till förordning angående stämpelafgiften; Gifven Stockholms slott den 8 Januari 1883.

Under åberopande af bifogade protokoll öfver finansärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga när- lagda förslag till förordning angående stämpelafgiften.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas, och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

O. R. Themptander.

FÖRSLAG

till

förordning angående stämpelafgiften.

Art. I.

Om stämpel till statsmyndigheternas expeditioner.

§ 1.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföras statsmyndigheterna till följande afdelningar:

Första afdelningen:

Underdomstolar i stad; gränsetullrätter; krigsrätter; öfverståthållareembetets afdelning för uppboresärenden och öfverståthållareembetet för polisärenden; magistrater och öfriga till statsförvaltningen hörande myndigheter i städer och köpingar; bergmästare; direktioner för sjömanshus; notarii publici; tullkamrar och tullinspektioner; biskopsembeten, domkapitel, Stockholms stads konsistorium, hofkonsistorium och myndigheter, hvilka handhafva styrelsen eller förvaltningen vid statens undervisningsanstalter; riksbanken och riksgäldskontoret;

äfvensom alla statsmyndigheter, hvilka icke finnas i denna eller öfriga afdelningar upptagna.

Andra afdelningen:

Underdomstolar på landet.

Tredje afdelningen:

Chefsembeten och förvaltande myndigheter vid armén och flottan; öfverståthållareembetets kansli; Kongl. Maj:ts befallningshafvande och till landsstaten hörande tjenstemän; landtmäterikontor; landtmätare; justerare och chefer för väg- och vattenbyggnadsdistrikten.

Fjerde afdelningen:

Rikets hofrätter; krigsöfverdomstolar; fångvårdsstyrelsen; arméförvaltningen; marinförvaltningen; lotsstyrelsen; kommerskollegium; statistiska centralbyrån; landtmäteristyrelsen; justeringsstyrelsen; väg- och vattenbyggnadsstyrelsen; styrelsen för statens jernvägstrafik; kammarkollegium; domänstyrelsen; kammarrätten; statskontoret; generalpoststyrelsen; telegrafstyrelsen; generaltullstyrelsen; öfverintendents-embetet; medicinalstyrelsen och riksarkivet.

Femte afdelningen:

Statsdepartementen; nedre justitierevisionen; justitiekanslersemetet; Riksdagens justitieombudsman; riksrätten; hofexpeditionen och sekreterareembetet vid Kongl. Maj:ts orden.

§ 2.

Af de embets- eller tjenstemän, som icke här ofvan blifvit särskildt uppräknade, hänföres en hvar till samma afdelning, som den myndighet, till hvilken han hörer.

§ 3.

I afseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i § 8 nämnda undantag, denna tariff:

	1		2		3		4		5	
	Afd.		Afd.		Afd.		Afd.		Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Förordnande</i> , att viss tid eller tills vidare förvalta embete eller tjänst, då dermed följer rätt till den med embetet eller tjänsten förenade inkomst	3	—	3	—	3	—	3	—	6	—
„ annat					fritt					
<i>Förrättningshandling</i> , landtmätarens eller med honom likställd tjänstemans; se <i>Landtmätarens förrättningshandling</i> .										
<i>Förpassning</i> , tull-					fri					
<i>Gravationsbevis</i> ; se <i>Bevis</i> .										
<i>Grefvebref</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	1000	—
<i>Hviloståndsresolution</i> ; se <i>Resolution</i> .										
<i>Instrument</i> ; se <i>Protokoll</i> .										
<i>Kallelsebref</i> i konkursmål					fritt					
<i>Karaktर्सfullmakt</i> ; se <i>Fullmakt</i> .										
<i>Karta</i> , geometrisk	50	—	—	—	—	—	—	50	—	—
<i>Kommunikationsresolution</i> ; se <i>Resolution</i> .										
<i>Konstitutorial</i> ; lika med <i>Förordnande</i> .										
<i>Kontrakt</i> angående arrende, kronoleverans eller entreprenad					fritt					
<i>Landtmätarens</i> eller med honom i afseende på behörighet till vissa förrättningar likställd tjänstemans <i>förrättningshandling</i>					fri					
<i>Motbok</i> med sjöman					fri					
<i>Mutsedel</i>	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Mäklarslutsedel</i> ; se <i>Slutsedel</i> .										
<i>Mätbref</i> ; lika med <i>Fribref</i> .										
<i>Order</i> , hvarigenom beställning med lön på stat tillsättes	—	—	—	—	3	—	3	—	6	—
<i>Pass, fiske-</i>					fritt					
„ <i>rese-</i> : för den, som reser i kronans ärende					fritt					
för annan person:										
till inrikes orter eller Norge	—	50	—	—	—	50	—	—	—	50
till utrikes orter	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—
„ <i>tull-</i> : för utrikes sjöfart:										
för öppen båt	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—
för annat fartyg	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
för inrikes sjöfart eller s. k. årspass					fritt					

	1		2		3		4		5	
	Afd.		Afd.		Afd.		Afd.		Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Utnämning</i> sbref för:										
ridhare af Svärdsorden										
ridhare eller ledamot af Nordstjerne-										
orden									50	
ridhare eller ledamot af Vasaorden... dock är riddare eller kommandörs-										
bref, som i följd af utnämning un-										
der fälttåg meddelas, från stämpel...										
<i>Utslag med rubrik:</i>										
som utgifves till part, hvilken, utan										
särskild begäran, författningsenligt är										
skyldig att lösa detsamma:										
första arket	1	—	—	—	3	—	10	—	20	—
andra arket	1	—	—	—	2	—	2	—	5	—
hvarje af de öfriga	1	25	—	—	2	—	2	—	5	—
som på begäran utgifves till part, hvil-										
ken eljest icke författningsenligt är										
skyldig att lösa detsamma:										
första arket	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—
andra arket	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—
hvarje af de öfriga	1	25	—	—	1	25	1	—	1	—
som eljest utgifves; lika med <i>Afskrift</i> .										
<i>Vederhäftighetsbevis</i> ; se <i>Bevis</i> .										
<i>Årspass</i> ; se <i>Pass</i> .										
<i>Expedition</i> , som icke här ofvan är särskildt										
nämnd, hvarje ark	—	50	—	50	—	50	1	—	1	—

§ 4.

I afseende på stämpel till fullmakter och andra handlingar, genom hvilka embeten eller tjänster tillsättas, iakttages:

1. Indelt lön skall i värde beräknas efter nästföregående årets markegång.

2. Stämpel till fullmakt å embete eller tjänst vid utrikesdepartementet eller lydande derunder beräknas allenast å den del af lönen, som motsvarar svenska statsverkets bidrag.

3. Fullmakt å embete eller tjenst i Kongl. hofven äfvensom af sådan beskaffenhet i allmänhet, att lön på stat dermed ej åtföljer eller först framdeles kommer att åtnjutas, förses med stämpel enligt de för fullmakt i allmänhet bestämda grunder, dervid stämpeln beräknas å den ordinarie lön, som åtföljer dylik eller dermed jemförlig beställning. Härvid iakttages, att beräkningen sker för fullmakt i regemente eller korps eller i armén eller flottan efter staten för det regemente eller den korps, hvarest den befordrade tjenar, för oplacerade, i armén kvarstående officerare efter den lägsta för indelt infanteriregemente gällande stat, samt för de särskilda generalsgraderna i armén efter den för fördelningsgeneral bestämda lön, allt med beräkning af lägsta lönen inom graden, derest olika löner inom samma grad finnas.

4. Embets- eller tjensteman må ej tillgodonjuta honom tillagd lön eller förhöjning deri, innan han hos den myndighet, der han eger uppbära lönen, uppvisat fullmakten, behörigen försedd med stämpel.

§ 5.

För fullmakt å karakter af embete eller tjenst skall, hvad beträffar militärstaten, stämpel beräknas efter den lägsta för indelt infanteriregemente gällande stat.

§ 6.

Så länge enligt gällande stadganden afgift, motsvarande 1 procent af lönen, af Stockholms stads tjenstemän vid befordran utgöres till stora barnhuset, skall den i denna Art. för fullmakter stadgade stämpelafgift för dessa tjenstemän minskas med 1 krona för hvarje fulla 100 kronor af lönen.

§ 7.

För de genom hofexpeditionen utfärdade resolutioner minskas stämpelafgiften med ett belopp motsvarande lösen och sigillpenningar.

§ 8.

Från stämpelafgift enligt denna Art. äro befriade:
Akademier och statens undervisningsverk;

Embets- eller tjänsteman i allt hvad till embetet eller tjänsten hörer; så ock i mål, som röra ansvar eller ersättningsskyldighet för fel eller försummelse i embetet eller tjänsten;

Fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar;

Hushållningssällskap, länens;

Häktad person i mål angående brott, hvarför han sitter häktad;

Kronan;

Kyrkor;

Lappar i mål, deri utländsk lapp eger del;

Medellös person, då han författningsenligt styrker sin fattigdom eller den eljest kunnig är;

Pensionsinrättningar;

Sjukvårdsinrättningar, allmänna; och

Stiftelser, fromma.

Frihet från stämpel enligt denna Art. eger jemväl rum i mål och ärenden, som angå taxering, så ock i frågor rörande debitering, afskrifning eller restitution af kronoutskylder eller andra afgifter till staten, markegångssättning, anmärkning vid offentliga räkenskaper, redogörelse för allmänna medel, utsyning af skog å allmänning eller ekars fällande å kronojord, tillverkning och inlösen af salpeter och tvist om värfning, äfvensom i ärenden, som anhängiggöras hos justitiekanslersembetet eller Riksdagens justitieombudsman.

Art. II.

Om stämpel till enskilda handlingar.

§ 9.

Följande dylika handlingar skola fördes med stämpel på sätt här nedan stadgas:

Afkomst eller annan förmån af fast egendom: afhandling derom skall, då den för vinnande af in-teckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, vara försedd med stämpel af 50 öre.

Anvisning; lika med *Vexel*.

Arrendekontrakt; se *Nyttjanderätt*.

Bodmeribref; lika med *Förpantningsbref*.

Bouppteckning skall, då den för inregistrering hos domstol företes, för hvarje fulla 100 kronor af behållningen i boet vara försedd med stämpel till nedannämnde belopp:

då arflåtaren efterlemnad bröstarfvinge: 50 öre, när behållningen icke uppgår till 10,000 kronor, men eljest 1 krona; samt,

då arflåtaren efterlemnad fjärmare arfvinge eller aflidit utan känd arfvinge: 50 öre, när behållningen icke uppgår till 5,000 kronor, men eljest 3 kronor.

Befrielse från stämpel eger likväl rum, der behållningen i boet icke uppgår till 1,000 kronor; skolande för bouppteckning, som till underdomstol i stad ingifves, från det belopp, hvartill stämpeln efter nu stadgad beräkningsgrund uppgår, afdragas ett belopp, motsvarande den för bevis om bouppteckningens inlemnande och inregistrering vid domstolen bestämda lösen, äfven om på grund af gällande författning dylik lösen ej må fordras.

Såsom behållning i boet skall, der make lefver efter, anses endast hvad som återstår efter afdrag af den efterlevandes giftorätt, hvilken, ehvad den utgör mer eller mindre, bör beräknas till hälften af behållningen.

Byte, af fast egendom, afhandling derom; lika med afhandling om *Köp af fast egendom.*

„ *af fartyg,* hvars drägtighet öfverstiger 40 ton: afhandling derom skall vid utgifvandet förses med stämpel af 15 öre för hvarje ton af fartygets drägtighet.

Certeparti skall vid utgifvandet förses med stämpel af 50 öre.

Sökes på grund af certeparti betalning hos offentlig myndighet, skall certeparti vara belagdt med särskild stämpel lika med *Förpantningsbref.*

Deposition af penningar, med rätt till deras återbekommande å viss tid eller efter uppsägning: bevis derom skall vid utgifvandet förses med stämpel af 50 öre, då det deponerade beloppet icke uppgår till 1,000 kronor, men eljest af 1 krona.

Fideikommissbref om fast egendom; lika med afhandling om *Köp af fast egendom.*

Fraktslut om fartyg; se *Certeparti.*

Fördelskontrakt; se *Afkomst af fast egendom.*

Förnyelse af försäkring, bevis derom; se *Försäkringsbref.*

Förpantningsbref skall, då det för vinnande af inteckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, vara försedt med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket inteckning eller betalning sökes;

dock är förpantningsbref fritt från stämpel, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt §§ 16 och 17.

Försäkringsbref eller annan handling, hvarigenom försäkring meddelas; lika med *Förpantningsbref*.

Af utländsk försäkringsgifvare eller hans agent meddeladt qvittens å premie, ehvad det tecknas å försäkringshandling eller särskildt utfärdas, skall, innan det här i riket utlemnas, förses med stämpel till nedannämnda belopp:

vid försäkring af egendom: 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af premien; och

vid försäkring af lif: 30 öre för hvarje fulla 100 kronor af premien;

dock icke i något fall under 50 öre.

Förvärf af fast egendom i enlighet med gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof eller om afledning af vatten, fångeshandling derå; lika med afhandling om *Köp af fast egendom*.

Gåfva, af fast egendom: afhandling derom skall, då den för lagfart företes, vara försedd med stämpel af 3 kronor 75 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

„ *af fartyg*, hvars dräktighet öfverstiger 40 ton: afhandling derom skall vid utgifvandet förses med stämpel af 90 öre för hvarje ton af fartygets dräktighet.

„ *af annan lös egendom*: afhandling derom skall vid utgifvandet beläggas med stämpel af 1 krona för hvarje fulla 100 kronor af gåfvans värde.

Hyseskontrakt; se *Nyttjanderätt*.

Invisning; lika med *Væxel*.

Jordafsöndring, afhandling derom:

för alltid; se *Köp af fast egendom*:

till besittning för viss tid eller på lifstid, se *Nyttjanderätt*.

Köp, af fast egendom: afhandling derom eller af offentlig myndighet utfärdad köpehandling skall, då den för lagfart företes, vara försedd med stämpel af 75 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde; dock att köpeafhandling, på grund hvaraf lagfart sökes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör vara belagd med stämpel af 1 krona 50 öre likaledes för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

Der köpeafhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, öfverlåtes inom den för lagfart föreskrifna tid, räknad från första fånet, och inom samma tid för lagfart företes, eger stämpelbeläggning rum allenast för sista fånet.

Fångeshandling, på grund hvaraf sökes lagfart å jernväg, är från stämpel fri.

Köp, af lösören, hvilka i säljarens vård kvarblifva: afhandling derom skall, då den för intagande i vederbörande myndighets protokoll företes, vara försedd med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af köpesumman.

„ *af fartyg, hvars drägtighet öfverstiger 40 ton:* afhandling derom skall vid utgifvandet förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af köpesumman eller, der denna icke är till bestämdt belopp angifven, af 15 öre för hvarje ton af fartygets drägtighet.

Sökes på grund af köpeafhandling, hvarom här ofvan förmäles, hos offentlig myndighet in-teckning eller betalning för ogulden köpeskilling, skall köpeafhandlingen vara försedd med särskild stämpel lika med *Förpantningsbref*.

Se för öfrigt §§ 10, 13 och 15.

Lifränta: afhandling derom skall, då den för vinnande af in-teckning företes, vara försedd med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af lifröntans kapitalvärde.

Sökes på grund af afhandlingen hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen vara belagd med stämpel lika med *Förpantningsbref*.

Se för öfrigt § 12.

Lösöreköp: afhandling derom; se *Köp*.

Morgongåfvobref skall, då det till intagande i domstols protokoll företes, vara försedt med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af gåfvans värde.

Nyttjanderätt till fast egendom: afhandling derom skall, då den för vinnande af in-teckning företes, vara försedd med stämpel af 50 öre för hvarje fulla 100 kronor af afgälden för ett år eller, der aftalet afser kortare tid, för legotiden; dock att stämpel icke beräknas å sådana i afgälden ingående persedlar eller tjänstbarheter, hvilka vid upplåtelsen icke blifvit i penningar uppskattade eller icke finnas i markegångstaxa upptagna.

Erläggas för nyttjanderätten viss afgift en gång för alla, beräknas stämpeln å det belopp, som motsvarar 5 procent af denna afgift, med tillägg af den årliga afgälden, der sådan är utfäst.

Sökes på grund af afhandlingen hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen vara belagd med särskild stämpel lika med *Förpantningsbref*.

Se för öfrigt § 11 och 13.

Premiekvittens; se *Försäkringsbref*.

Räkning, godkänd; lika med *Förpantningsbref*.

Servitutsaftal, afhandling derom; lika med afhandling om *Afkomst eller annan förmån af fast egendom*.

Skattelösen af kronojord: bref eller resolution derå skall, då handlingen för lagfart företes, vara försedd med stämpel af 5 kronor; dock att dylik handling, på grund hvaraf lagfart sökes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör vara belagd med stämpel af 10 kronor.

Skogsafverkning: afhandling derom bör vid utgifvandet förses med stämpel af 75 öre för hvarje fulla 100 kronor af hvad för rättigheten blifvit utfäst eller, om detta icke blifvit i afhandlingen till visst belopp bestämdt, af 6 öre för hvarje fullt antal af 10 ar utaf det upplåtna skogsskiftet.

Sökes på grund af afhandlingen hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen vara belagd med särskild stämpel lika med *Förpantningsbref*.

Skuldebref skall, då därför lemnas hypotek, vid låns upptagande af låntagaren förses med stämpel af 50 öre, när förskrifna beloppet icke uppgår till 1,000 kronor, men eljest af 1 krona.

Sökes på grund af skuldebref in-teckning eller betalning hos offentlig myndighet, bör skuldebrevet vara belagdt med särskild stämpel lika med *Förpantningsbref*;

dock är skuldebref fritt från stämpel, då på grund deraf in-teckning sökes i jernväg.

Testamente om fast egendom; lika med afhandling om *Köp af fast egendom*.

Undantagskontrakt; se *Afkomst af fast egendom*.

Vexel, som utfärdas här i riket, skall vid utgifvandet förses med stämpel af 50 öre, när den lyder å mindre belopp än 1,000 kronor, men eljest af 1 krona; dock att frihet från denna stämpelbeläggning eger rum för vaxel å mindre belopp, än 100 kronor; för vaxel, stäld att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir föras i räkning för utställaren; samt för postremissvaxel. „ eller handling, på grund hvaraf inkassering af penningar besörjes, skall, då den är utfärdad å utrikes ort, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes, beläggas med stämpel af 50 öre, när den lyder å mindre belopp än 1,000 kronor, men eljest af 1 krona.

Är vaxel utfärdad i flere exemplar och har ett af dem blifvit, såsom här ofvan sägs, med stämpel försedt, äro de öfriga från stämpel fria.

Sökes på grund af godkänd eller protesterad vaxel betalning hos offentlig myndighet, skall vaxeln vara försedd med särskild stämpel lika med *Förpantningsbref*.

Äktenskapsförord skall, då det för intagande i domstols protokoll företes, vara försedt med stämpel af 5 kronor.

Öfverlåtelse af kronohemman eller skattlagdt kronony bygge: afhandling derom skall, då den för vinnande af åborätt hos vederbörlig myndighet företes, vara försedd med stämpel för kronohemman till belopp af 75 öre och för ny bygge till belopp af 20 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde; dock att afhandling, på grund hvaraf åborätt sökes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör vara belagd med stämpel, för kronohemman till belopp af 1 krona 50 öre och för ny bygge till belopp af 40 öre likaledes för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

§ 10.

Då stämpelafgift skall utgå efter värdet af fast egendom, må detta icke upptagas lägre än nästföregående årets taxeringsvärde, men skall, hvad angår köp af fast egendom eller öfverlåtelse af kronohemman eller ny bygge, beräknas efter den i penningar bestämda köpe- eller löseskillingen, så framt denna öfverstiger nämnda värde.

I fråga om fast egendoms taxeringsvärde må debetsedel, så upprättad som gällande bevillningsförordning föreskrifver, ega lika vitsord med af vederbörande tjen-teman utfärdadt taxeringsbevis.

§ 11.

Der uti afhandling om nyttjanderätt till fast egendom afgälden är bestämd att under olika år af legotiden utgå med olika belopp, beräknas stämpelafgiften å den högsta afgäld, som för något år utgöres.

I afgälden ingående persedlar eller tjenstbarheter af sådan beskaffenhet, att stämpel för dem bör utgå, beräknas efter det värde, hvartill de vid upplåtelsen uppskattats, eller, der visst värde dervid icke blifvit dem åsatt, efter senast fastställda markegångspris.

§ 12.

Uppskattning af lifräntas kapitalvärde sker efter en räntefot af fem för hundra med användande af den dödlighets- och lifslängdstabell för riket, som af vederbörande myndighet senast blifvit utgifven.

§ 13.

Har fast egendom, belägen inom särskilda domstolars områden, blifvit upplåten under egande- eller nyttjanderätt genom en handling, hvarå lagfart eller inteckning sökes, skall denna handling förses med stämpel efter fulla värdet vid den domstol, der den först företes.

§ 14.

Har affiden person på flere orter efterlemnat egendom, hvaröfver särskilda bouppteckningar blifvit upprättade, erlägges stämpelafgiften efter sammanräknade behållningen enligt samtliga bouppteckningarne och utgöres då dessa ingifvas till domstolen i den ort, der den affidne vid dödsfallet varit mantalsskrifven.

Bouppteckning, som ingifves förseglad, skall vara försedd med bevis af förrättningsmännen, att den är belagd med stämpel till behörigt belopp.

Fideikommissarie eller annan testamentstagare vare, vid tillträde af fideikommiss eller testamenterad egendom, skyldig att, med ränta efter fem för hundra om året, till boet återgälda hvad af stämpelafgiften belöper på hans andel i boet i förhållande, om make lefver efter, till hvad af behållningen enligt bouppteckningen återstår efter afdrag af hvad såsom giftorätt ur boet utgår, men i annat fall till hela behållningen; och skall beräkning, som för bestämmande af testaments-tagares deltagande i stämpelafgiften erfordras rörande kapitalvärdet af lifränta, rätt till afkomst eller annan förmån af fast egendom, verkställas enligt de grunder, som finnas i 128 § utsökningslagen angifne.

§ 15.

Fideikommissbref äfvensom annat testamente eller afhandling om gäfva, då enligt bestämmelserna deri fast egendom skall öfvergå till flere personer efter hvarandra, förses med stämpel hvarje gång då, efter det egendomen öfvergått till ny innehafvare, lagfart derå sökes.

§ 16.

Derest handling, hvilken för vinnande af lagfart, inteckning eller betalning varit inför offentlig myndighet företedd och dervid blifvit

försedd med stämpel, ånyo i samma afseende som tillförene ingifves, ege, med undantag för de fall, som i § 15 omförmålas, förnyad stämpelbeläggning ej rum.

Samma stadgande gälle, der på grund af skuldebref eller annat fordringsbevis betalning sökes för belopp, för hvilket inteckning tillförene varit sökt, eller der inteckning sökes för belopp, för hvilket betalning tillförene varit sökt.

§ 17.

Då på grund af skuldebref eller annan handling betalning hos offentlig myndighet sökes och dervid, i stället för hufvudskriften företes afskrift, bör denna förses med den för hufvudskriften stadgade stämpel.

Styrkes med intyg af domare, magistratsperson eller kronobetjent, att hufvudskriften blifvit försedd med stämpel för det belopp, hvarför betalning sökes, eller för någon del deraf, eller visas, att tillförene inteckning eller betalning varit för samma belopp eller någon del deraf vid offentlig myndighet sökt, belägges dock afskriften icke med stämpel i vidsträcktare mån, än till det belopp, som för hufvudskriften brister.

§ 18.

Från stämpelafgift enligt denna Art. är *kronan* befriad.

Art. III.

Om stämplarne och deras tillhandahållande.

§ 19.

Stämplars skola vara att tillgå af följande slag, nemligen:

- a) helarksstämplars å 50 öre samt 1, 1,25, 1,50, 2 och 3 kronor;
samt
b) enkla och dubbla beläggningsstämplars å 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60 och 75 öre samt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 25, 50, 75, 100, 200 och 500 kronor.

§ 20.

När till en handling, som skall förSES med stämpel, erfordras sådan till större belopp, än en stämpel innehåller, må tvenne eller flere stämplat begagnas.

Der stämpelbeloppet utfaller i sådant tal, hvarå stämpel ej finnes eller hvar till flere stämplat å mindre värden ej kunna sammanjemkas, skall stämpel å det lägre värde, som är sagda tal närmast, begagnas.

§ 21.

Till handlingar, som för vinnande af lagfart eller inteckning vid domstol företes, äfvensom till bouppteckningar, äktenskapsförord, morgongåfvobref och afhandlingar om lösöreköp, hvilka till underdomstol ingifvas, skola begagnas dubbla beläggningsstämplat.

§ 22.

Beläggningsstämplat anbringas på det sätt, att den enkla beläggningsstämpeln och den med N:o 1 märkta delen af den dubbla å handlingen fästas med hela den limmade sidan.

§ 23.

Då handling förSES med beläggningsstämpel, skall denna makuleras genom lämplig påteckning, färg- eller svartstämpling.

Å dubbel beläggningsstämpel makuleras den med N:o 1 märkta delen af den, som ingifver den handling, till hvilken stämpeln hörer, men den andra af vederbörande embets- eller tjensteman.

§ 24.

Stämpling af blanketter till vexlar och anvisningar må på derom hos statskontoret gjord ansökning verkställas genom nämnda myndighets försorg, börande sådan ansökning vara åtföljd af blanketterna, tvefald uppgift å dessas antal samt penningar motsvarande det erforderliga stämpelbeloppet.

§ 25.

Statskontoret skall i Stockholm genom dertill antagne försäljningsmän och i länen genom Kongl. Maj:ts befallningshafvande låta

tillhandahålla stämplat af de särskilda slag, som enligt denna författning skola vara att tillgå; åliggande Kongl. Maj:ts befallningshafvande att för stämplatarnes tillhandahållande förordna försäljningsmän för hvarje stad äfvensom, till erforderligt antal, för landet.

Den myndighet, som försäljningsman förordnat, eger, när så skäligt pröfvas, honom entlediga. Deröfver må klagan ej föras.

§ 26.

Försäljningsman vare skyldig att för sin uppbörd ställa behörigen godkänd borgen eller ock nedsätta obligationer i enlighet med derom gällande föreskrifter; egande försäljningsman att efter requisition hos den myndighet, som honom förordnat, få stämplat sig tillställda inom det belopp, för hvilket säkerhet sålunda blifvit stäld.

För stad förordnad försäljningsman åligger att hafva den till försäljningen afsedda lägenhet för allmänheten tillgänglig hvarje söcknedag å tid, som bestämmes af den myndighet, som försäljningsmannen förordnat. Å landet skall försäljningsman vid hvarje lagtima ting tillhandahålla allmänheten stämplat, der sådant icke af vederbörande domare besörjes.

§ 27.

Embets- eller tjensteman eger likaledes att, mot stäld säkerhet, som i näst föregående § sägs, och efter requisition i Stockholm hos statskontoret samt i länen hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande erhålla de vid hans tjensteutöfning erforderliga stämplat.

§ 28.

Ett exemplar af denna författning bör tillställas försäljningsman; och åligger det honom att, då upplysning begäres om det stämpelbelopp, som erfordras för en viss handling, utan ersättning sådan upplysning meddela.

§ 29.

Har genom misskrifning eller annorledes stämpel blifvit för sitt ändamål obrukbar, må densamma, helarksstämpel likväl allenast så framt det blad, hvarå stämpeln är satt, är ostympadt, hos försäljnings-

man utbytas mot annan stämpel, dervid dock för hvarje stämpel skall betalas 3 öre.

Stämplat till underskrifna expeditioner må afgiftsfritt på enahanda sätt utbytas, såvida behöringen styrkes, att expeditionerna icke varit för ändamålet begagnade eller att lösen för dem icke erhållits.

Art. IV.

Om tillsyn å stämpelafgiftens utgörande.

§ 30.

Ansvarighet därför, att expedition i vederbörlig ordning förses med stämpel, åligger vid statsdepartementen och hofexpeditionen den tjänsteman, till hvilkens tjänstebefattning hörer att hålla expeditionen vederbörande tillhanda, samt vid öfriga myndigheter den tjänsteman, som för expeditionen ansvarar; dock att, der annan tjänsteman vederbörligen förordnats att stämpelbeläggningen verkställa, ansvarigheten åligger denne.

§ 31.

Embets- eller tjänsteman, till hvilken stämpel underkastad handling ingifves, bör tillse, att handlingen är behörigen försedd med stämpel och att stämpeln är makulerad på sätt i § 23 föreskrifves.

Är handlingen icke behörigen försedd med stämpel, och erlägges ej genast efter erhållen tillsägelse det felande stämpelbeloppet, må handlingen icke emottagas.

Är stämpel ej vederbörligen makulerad, bör embets- eller tjänstemannen besörja fullgörandet deraf mot ersättning för besväret dermed af 5 öre för hvarje stämpel; dock må denna ersättning ej beräknas för flere stämplat än det minsta antal, som för handlingen erfordras.

§ 32.

Då renoveradt exemplar af underrätts protokoll öfver lagfarter, in-teckningar, äktenskapsförord samt bouppteckningar, morgongåfvobref och afhandlingar om lösöre köp till hofrätt insändes, skola dervid fogas de med N:o 2 märkta delarne af de dubbla beläggningsstämplat, med

hvilka de till protokollen hörande handlingar blifvit försedde; börande dessa stämpeldelar antingen fasthäftas å brädden vid den § af protokollet, der det ärende, som föranledt stämpelbeläggningen, förekommer, eller ock, med domstolens sigill genomdragna, särskildt medfölja protokollet med åtecknad hänvisning till hvilka §§ de höra.

§ 33.

De insända stämpeldelarne skola i hofrätternas advokatfiskalskontor granskas och med protokollen jemföras genom dertill af hofrätternå förordnade tjänstemån, hvilka böra förekommande felaktigheter hos advokatfiskalen anmäla; egande dessa tjänstemån att för omförmålde granskningsarbete, hvilket för alla under ett år till advokatfiskalskontoret aflemnade protokoll bör vara fulländadt senast inom slutet af det nästföljande året, uppbära af stämpelmedlen utgående arfvoden.

§ 34.

Å brädden af de i § 32 omförmålde protokoll bör, i afseende å handling, hvars stämpelbeläggning skall i hofrätt redovisas, göras anteckning dels om värdet, som ligger till grund för stämpelberäkningen, dels ock om stämpelns belopp.

I fråga om handling, som förut blifvit försedd med stämpel för hela eller någon del af det värde, efter hvilket stämpel eljest skolat beräknas, bör på enahanda sätt antecknas, när och hvarest stämpelbeläggningen egt rum.

§ 35.

Å stämplår, som blifvit till hofrätt insända, må qvitto kunna erhållas, derest afsändaren aflemnår två lika lydande, af honom underskrifna förteckningar å stämplårnes antal och sammanräknade belopp, af hvilka förteckningar den ena qvarstannår hos hofrätten, och den andra återställes qvitterad.

Art. V.

Om uppbörd och redovisning.

§ 36.

Försäljningsman åligger att senast inom hvar tredje månad aflemna dittills influtna stämpelmedel i Stockholm till statskontoret och i länen till landtränteriet.

§ 37.

Hvarje år å sista söcknedagen skall i Stockholm genom statskontorets och i länen genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes försorg inventering hos försäljningsman anställas till utrönande, huru mycket af emottagna stämplor är osåldt; och må dervid hos domare å landet stämplor, som blifvit använda till sådana, årets hösteting tillhörande expeditioner, hvilka vid inventeringstillfället, enligt intyg af förrättningsmannen, kronofogde eller länsman, ännu icke äro utlösta, i instrumentet öfver förrättningen upptagas såsom osålda.

Jemväl å annan tid må, när omständigheterna dertill föranleda, inventering hos försäljningsman kunna ega rum och då tillika redovisning honom affordras för hvad af emottagna stämplor icke finnes i behåll.

§ 38.

Försäljningsman skall föra och för kalenderår afsluta räkning öfver emottagna stämplor och hvad dertill i penningar inflyter; börande denna räkning jemte inventeringsinstrumentet och qvittenserna å hvad under året i penningar levererats, vara aflemnad i Stockholm till statskontoret sist den 31 Januari och i länen till Kongl. Maj:ts befallningshafvande sist den 15 Januari nästföljande år vid vite af 1 krona för hvarje dag, försäljningsmannen derutöfver med räkning uteblifver.

Samtidigt härmed skall jemväl återstoden af stämpelmedlen för året vara aflemnad vid påföljd i annat fall, att försäljningsmannen anses hafva försålt alla af honom emottagna stämplor; och åligger i följd häraf vederbörande myndighet att genast låta indrifva det deremot svarande, dittills icke redovisade belopp jemte laga ränta derå.

§ 39.

På framställning af försäljningsman eger i Stockholm statskontoret och i länen Kongl. Maj:ts befallningshafvande, efter föregången granskning, att för sådana stämplor, hvilka enligt § 29 få utbytas, bevilja afskrifning i räkenskapen emot den i nämnde § stadgade afgift, der sådan skall utgå; börande å hvarje stämpel, för hvilken afskrifning sålunda medgifves, medelst färg- eller svartstämpling anbringas ordet "makulerad".

Innan afskrifning beviljats, må stämplarne i räkenskapen upptagas såsom behållning.

§ 40.

Det från statskontoret Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillsända förråd af stämplor, hvilket bör i landtränteriet förvaras, skall hvarje halft år, sista söcknedagen i Juni och December, inventeras; åliggande Kongl. Maj:ts befallningshafvande att inom en månad derefter insända instrumentet öfver inventeringen till statskontoret jemte förslag öfver uppbörd och försäljning af stämplor i länet.

Inventering af det stämpelkassören anförtrodda förråd af stämplor verkställes i enlighet med derom särskildt meddelade föreskrifter.

§ 41.

Landtränteriets för kalenderår upprättade räkning öfver stämpeluppbörden jemte tillhörande verifikationer skall före utgången af nästföljande Januari månad vara till Kongl. Maj:ts befallningshafvande aflemnad vid vite för landtränstmästaren af en krona för hvarje dag, han derutöfver med räkningen uteblifver.

Vid lika påföljd åligger stämpelkassören att före utgången af Februari månad hafva till statskontoret aflemnad sin uppbördsredogörelse för nästförflutna kalenderår med tillhörande verifikationer.

Öfver stämpeluppbörden inom hvarje län har landskontoret att afgifva redogörelse, likaledes med kalenderår afslutad, hvilken redogörelse, åtföljd af ränteräkningen, försäljningsräkningarne och instrumenten öfver de hos försäljningsmännen hållna inventeringar, skall inom den 1 Maj vid ofvannämnda vite för landskamreraren vara till Kongl. Maj:ts befallningshafvande öfverlemnad för att till kammarrätten insändas.

I Stockholm har statskontoret att öfver stämpeluppboriden afgifva för kalenderår afslutad redogörelse, hvilken, jemte stämpelkassörens redogörelse, försäljningsräkningarne och instrumenten öfver de hos försäljningsmännen hållna inventeringar, bör inom den 1 Maj till kammar-rätten öfverlemnas.

§ 42.

De i denna Art. öfvermällda redogörelser upprättas i öfverensstämmelse med fastställda formulär; och skall i öfrigt beträffande stämplarnes förvarande, bevakande af de utaf försäljningsmännen aflemnade säkerhetshandlingar samt tillsyn å stämpelmedlens ordentliga indrifvande och redovisande lända till efterrättelse hvad i afseende å allmänna kronouppboriden är eller varder föreskrifvet och gällande instruktioner innehålla.

§ 43.

I redovisning för stämplare eger försäljningsman, såsom ersättning för besvär och kostnader, räkna sig till godo i Stockholm och länsresidensstäderna tre procent samt i öfriga städer och å landet fyra procent af det belopp, för hvilket stämplare försålts, dock att domhafvande å landet må, äfven om han är boende i residensstad, tillgodoföra sig fyra procent af försäljningsbeloppet.

Om den provision, hvartill vid vissa embetsverk den tjensteman är berättigad, hvilken erhållit förordnande att verkställa stämpelbeläggning af expeditioner, är särskildt stadgadt.

§ 44.

Hvad i denna Art. är stadgadt om försäljningsman gälle äfven i fråga om embets- eller tjensteman, hvilken jemlikt § 27 för sin tjensteutöfning erhållit stämplare.

Art. VI.

Om ansvar för öfverträdelse af denna författning.

§ 45.

Fel eller försummelse af embets- eller tjensteman, mäklare eller

skeppsklarerare vid fullgörande af hvad enligt denna författning honom åligger anses efter allmän lag.

§ 46.

1. Den, som utgifver vaxel, anvisning eller invisning, certeparti eller depositionsbevis utan att dervid förse handlingen med stadgad stämpel, eller ock öfverlåter eller till godkännande eller betalning företter å utrikes ort utfärdad vaxel, anvisning, invisning eller handling, på grund hvaraf inkassering af penningar besörjes, utan att handlingen är med föreskrifven stämpel försedd, så ock den, som underlåter att vid upptagande af lån mot skuldebref, för hvilket hypotek lemnas, förse skuldebrefvet med behörig stämpel, skall böta tjugofem kronor.

2. Utgifvare af köpe-, bytes- eller gåfvobref om fartyg, gåfvobref om annan lös egendom eller afhandling om skogsafverkning skall, för underlåtenhet att vid utgifvandet förse dylik handling med stadgad stämpel, böta två gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugofem kronor.

3. Agent för utländsk försäkringsgifvare, som utlemnar qvittens å premie, utan att detta är behörigen med stämpel försedt, böte, för hvarje gång sådant sker, tjugofem kronor.

4. Der handling, i afseende å hvars stämpelbeläggning ansvar i denna § stadgas, icke blifvit af den, hvilken stämpelbeläggningen ålagt, försedd med behörig stämpel, vare den, hvilken såsom bevis om förvärfvad rättighet mottager handlingen, utan att belägga den med felande stämpel, underkastad det för felaktig eller försummad stämpelbeläggning af handlingen stadgade ansvar.

5. I de fall, hvarom i denna § sägs, vare ock skyldighet att ersätta kronans förlust.

§ 47.

Har någon, som i de fall, om hvilka i § 46 förmåles, är skyldig förse handling med stämpel, försummat att makulera stämpel, hvarmed handling blifvit belagd, vare påföljden böter fem kronor.

§ 48.

Åtal mot embets- eller tjensteman för öfverträdelse af denna författning anhängiggöres och utföres i den ordning, som i afseende på

åtal för tjenstefel i allmänhet är föreskrifven, dock att tiden för anställande af åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, för hvilken enligt § 32 skall i hofrätt redovisas, beräknas till två år från den dag, då renoveradt protokoll till hofrätten inkommit.

§ 49.

De i §§ 46 och 47 omförmälda förseelser åtalas af allmän åklagare vid allmän domstol.

§ 50.

Mål, som angår brist hos försäljningsman eller embets- eller tjensteman i uppbördén för de till honom utlemnade stämplat, handlägges i den ordning, som är för balansmål stadgad.

§ 51.

Böter enligt denna författning förvandlas vid bristande tillgång efter allmän strafflag.

§ 52.

Af böter och skadestånd, som enligt denna författning ådömas, tillfalle hälften åklagaren och hälften kronan.

Då åtal är grundadt på anmärkning af särskild enligt § 33 af hofrätt förordnad tjensteman, tage denne hälften af åklagarens andel.

Om stämpelafgift för *spelkort* är särskild stadgad.

Denna författning skall lända till efterrättelse från nästkommande års början till slutet af det år, under hvars lopp ny stämpelbevillning varder af Riksdagen faststald; dock att vaxel- och anvisningsstämplat af hittills gällande slag tills vidare må utlemnas och begagnas.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i Statsrådet å Stockholms slott den 8 Januari
1883.*

Närvarande:

Hans Excellens Herr Statsministern Grefve POSSE,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena Friherre
HOCHSCHILD,
Statsråden: LOVÉN,
VON STEYERN,
Friherre VON OTTER,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
RICHERT,
THEMPTANDER,
RYDING.

Föredragande Departementschefen, Statsrådet Themptander, anförde:

“Sedan Riksdagen i underdånig skrifvelse den 14 Maj 1880 anhållit, det täcktes Eders Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till ny förordning angående stämpelafgiften, hafva särskilda komiterade, hvilka erhållit uppdrag att inom Finansdepartementet biträda med beredning af detta ärende, den 30 Augusti 1881 afgifvit utlåtande och förslag i ämnet; hvarefter Statskontoret och Kamrarrätten den 8 December 1881 häröfver gemensamt sig yttrat.

Under det med omförmälda förslag afsetts, att, utan väsentliga

rubbningar i stämpelafgifterna, söka åstadkomma åskådlighet och klarhet i stadgandena i ämnet, har åter den af Eders Kongl. Maj:t tillsatta Skatteregleringskomitén uti sitt utlåtande den 13 nästlidne September förordat, att, för beredande af erforderlig tillökning i statsinkomsterna, stämpelbeskattningen måtte, såsom afgifvet förslag närmare angifver, här i landet komma till mera vidsträckt användning i likhet med hvad i de flesta andra länder eger rum. Och hafva Statskontoret och Kammarrätten jemväl i anledning af Skatteregleringskomiténs berörda förslag den 4 nästlidne November inkommit med infordradt gemensamt yttrande.“

Efter redogörelse för innehållet af såväl nu omförmälda båda förslag som ock deröfver afgifna yttranden, anmälde Departementschefen, att han, med ledning af hvad sålunda i ärendet förekommit, låtit inom departementet utarbета ett i vissa delar förändradt “förslag till förordning om stämpelafgiften“; och anförde Departementschefen i afseende å detta förslag följande:

“Innan jag yttrar mig angående de särskilda bestämmelserna i sistberörda förslag, torde det tillåtas mig att med några ord framhålla de allmänna synpunkter, ur hvilka jag finner en utsträckning af stämpelskatten företrädesvis egnad att anlitas till fyllande af uppkommande statsbehof af mera permanent beskaffenhet.

Det är Eders Kongl. Maj:t noggsamt bekant, att allt sedan åt *inkomstskatten* börjat inrymmas en i betydelse ständigt växande plats i de nutida staternas skattesystem, frågan huruvida skatten bör utgå efter lika sats för all inkomst eller huruvida inkomstens art och storlek bör utöfva inflytande på skattesatsens belopp städse utgjort föremål för lifliga meningsbrytningar. Man har väl i allmänhet icke förnekat, att ett visst gifvet inkomstbelopp är i besittning af desto större skattekraft, i ju högre grad egaren är försäkrad om ett fortsatt åtnjutande deraf, likasom ej heller att en inkomst, som bereder egaren tillfälle till rikligare utgifters bestridande eller till betydande kapitalbesparingar, kan bära en icke endast absolut utan äfven relativt högre skatt än en inkomst, som icke öfverstiger det för lifvets uppehälle nödortftiga. Men då det gått att i lagstifningen bereda uttryck åt detta erkännande af vissa inkomsters högre skatteförmåga, har man i allmänhet ryggat tillbaka för de svårigheter, som mött för den teoretiskt riktig befunna principens praktiska förverkligande. Lika lätt som det är att i allmänhet säga, att inkomst af kapital bör beskattas högre än inkomst af arbete och sådan inkomst af arbete, hvars fortsatta åtnjutande är arbetaren genom lagliga eller kontraktsevenliga bestämmelser för längre tid tillförsäkradt, högre än den blotta daglönareinkomsten, lika svårt är det nemligen

att, utan att göra sig skyldig till godtycke och orättvisa, fastställa olika skattesatser för de särskilda inkomstlagen, hvilka i verkligheten jemförelsevis sällan förekomma i sin renhet, utan oftast mer eller mindre öfvergå i hvarandra. Och de svårigheter, som möta för tillämpningen af den s. k. progressiva beskattningen, äro ej mindre. Ty äfven om man erkänner, att inkomstens relativa skatteförmåga växer med dess tilltagande belopp och att således en progression i skattesatserna är berättigad, kommer man, då denna grundsats, konsekvent tillämpad, slutligen skulle leda till hela inkomstens uppslukande af skatten, ovilkorligen till en punkt, der progressionen måste afbrytas. Men då grundsatsen om den högre inkomstens större skatteförmåga gäller med oförminskad styrka hela inkomstskalan igenom, finnes för fastställandet af den punkt, der progressionen bör upphöra, ingen annan bestämningsgrund än godtyckets.

Flertalet inkomstskattelagar hafva ej heller vågat i vidsträcktare mån frågå den lika beskattningen af all inkomst, än att någon lindring i beskattningen medgifvits de smärre inkomstbeloppen. På denna ståndpunkt befinner sig äfven vår inkomstskatt eller den nuvarande bevillningen efter andra artikeln. Och det bör märkas, att till de svårigheter, som i allmänhet förefinnas för olika beskattning af olika inkomster, komma, hvad särskildt denna vår inkomstskatt angår, vissa omständigheter, som göra det nära nog omöjligt att, utan alltför djupt ingripande förändringar i vårt skatteväsende, låta inkomstens art eller storlek utöfva inflytande på skattesatsens belopp. Ty nämnda bevillning är endast så vidt den afser bevillning af inkomst en egentlig inkomstskatt. Fastighetsbevillningen är deremot en skatt på afkastningen af fast egendom och måste, då den, såsom sådan, icke tager någon hänsyn till fastighetsegarens personliga förhållanden, till sin natur vara främmande för hvarje progression i skattesatserna. Och då, till följd af kommunalbeskattningens sammanhang med bevillningen, uppskattningen af hvarje skattskyldigs inkomst icke alltid kan ske på allenast ett ställe, utan ofta måste ega rum på flera orter, nemligen inom de olika kommuner, der inkomsten förvärfvas, ligger äfven uti detta förhållande ett väsentligt hinder för tillämpning å inkomstbevillningen af den progressiva formen för beskattningen.

Om sålunda det måste erkännas, att åtminstone under nuvarande förhållanden alltför stora hinder möta för vidtagandet af sådana anordningar, hvarigenom inom inkomstbeskattningens område uttryck kunde beredas åt den högre skatteförmågan hos vissa slag af inkomst, är det likväl af framstående vikt, att denna högre skatteförmåga icke af skattelagstiftningen lemnas obeaktad. Och här synes mig stämpelskatten hafva

en vigtig uppgift att fylla. Det kännetecknande draget hos denna skatt, så vidt den utgör en verklig skatt, d. v. s. utgår för *enskilda* handlingar, ligger nemligen deruti, att den drabbar värdebelopp vid deras öfvergång från en hand till en annan. Om än icke alla dessa värdebelopp kunna betraktas såsom färdigbildadt kapital i den skattskyldiges hand, är detta likväl otvifvelaktigt fallet hvad flera af de viktigaste föremålen för skatten angår, såsom t. ex. i fråga om öfvergång af egendom genom arf, öfverlåtelse af fast egendom genom köp, byte eller gåfva o. s. v. Genom anlåtande af denna skatt vinner man sålunda ett af de syftemål, hvilkas uppnående inom inkomstbeskattnings område väl ansetts önskvärdt, ehuru i utförandet förenadt med alltför stora svårigheter, nemligen en högre beskattning af kapitalet i förhållande till arbetet; och vidare bör märkas, att äfven då stämpelskatten sträcker sina verkningar utöfver det egentliga kapitalet och yttrar sig såsom en beskattning af industri och handel, nämnde skatt verkar såsom ett komplement till inkomstskatten, i det den medför en högre beskattning för sådan inkomst, som härflyter af kapital och arbete i förening, än för den, som endast härrör af arbete. Slutligen bereder äfven i fråga om beskattningen af sådan inkomst, som härflyter endast af arbete, en sådan afgift som t. ex. stämpelafgiften för fullmakter å tjänster tillfälle att i någon mån beakta den högre skatteförmågan hos sådan inkomst af arbete, vid hvars fortsatta åtnjutande innehafvaren är med största möjliga säkerhet tryggad. En afsevärd betydelse eger denna skatt äfven derföre att den träffar mången inkomst, som undgår den direkta inkomstbeskattningen, hvars tillämpning i följd af sakens natur alltid måste i en mängd fall blifva bristfällig.

Men stämpelskattens uppgift inom skattesystemet är icke begränsad till den af mig nu framhållna, eller den att utgöra en fyllnads-skatt till eller liksom komplettera inkomstskatten.

Såsom känt är, upphemtar det svenska statsverket en högst betydlig del af sina tillgångar på konsumtionsbeskattnings väg. Ensamt de båda skattetitlarne tull- och bränvinstillverkningsafgift äro i riksstaten för innevarande år upptagna med ett sammanlagdt belopp af 41,500,000 kronor eller icke obetydligt mer än hälften af statens samtliga inkomster. Det är ingalunda min afsigt att nu inlåta mig på den mycket afhandlade frågan om de relativa fördelarne och olägenheterna af konsumtionsbeskattningen. Jag anhåller endast att få erinra att då, enligt hvad obestriddigt torde vara, de nämnda förbrukningsskatterna träffa de obemedlade samhällsklasserna i förhållande till deras skatteförmåga jmförelsevis hårdare än de bemedlade, jemvigten

i skattesystemet kräfver tillvaron af en skatteform som kan anordnas så, att den företrädesvis tager den större skatteförmågan i anspråk. Och stämpelskatten — så vidt den utgöres för enskilda handlingar — är en sådan skatt. Naturligtvis lemna ej heller denna skatt de mindre bemädlade samhällsklasserna alldeles oberörda, men utan fara att missa sig kan man likväl påstå, att den vida öfvervägande delen af skattens afkastning härflyter från personer, som befinna sig i en jemförelsevis bättre ekonomisk ställning. I de flesta länders skattesystem intager ock stämpelskatten ett framstående rum; och torde jag i afseende på de betydliga belopp, hvarmed denna skatt i åtskilliga länder utgår, få hänvisa till den redogörelse därför, så väl Skatteregleringskomitén som Förberedande skattejemkningskomitén lemnat.

Med den af mig nu uttalade uppfattning af stämpelskattens betydelse för jemvigten i skattesystemet måste jag beteckna den underordnade rol, denna skatt hos oss för närvarande spelar, såsom en väsentlig brist i vår skattelagstiftning. Det är klart, att då, såsom förhållandet är hos oss, stämpelskatten trycker på hvarje person med allenast 65 öre, medan deremot af tull- och bränvinstillverkningsafgift på hvarje person belöpa 9 kronor 7 öre, stämpelskatten endast i en ytterst otillfredsställande grad kan anses fylla uppgiften att bilda en motvigt mot förbrukningsskatternas förherrskande ställning i skattesystemet, helst en stor del af det belopp, som uttrycker stämpelskattens afkastning hos oss, härrör från stämpelafgifterna till offentliga myndigheters expeditioner, åt hvilka stämpelafgifter endast undantagsvis någon betydelse i det af mig nu antydda afseende kan tillerkännas. Alldeles oberoende af den skattereform, som i öfrigt hos oss nu är i fråga, synes mig därför en vidsträcktare tillämpning af stämpelskatten vara af rättvisan påkallad, men då dertill kommer, att så väl i följd af nämnda reform som för försvarsväsendets förstärkning nya tillgångar behöfva statsverket beredas, har jag icke någon tvekan att lifligt förorda, att stämpelskatten må i första rummet förekomma till anlåtande.

Stämpelafgifterna äro, såsom redan blifvit erinradt, af två sines emellan väsentligen skilda slag, i det en del af dessa afgifter äro afsedda att allenast bereda ersättning för sådane åtgärder, som enskilde af statens myndigheter påkalla, under det andra utgöra en verklig skatt, som blifvit lagd på vissa transaktioner af privaträttslig natur.

Då jag nu går att först omhandla stämpelafgifterna af det förra slaget eller sådana, som i anledning af påkallade åtgärder utgöras för statsmyndigheternas expeditioner, bör jag till en början erinra, huru-

som vid bestämmande af dessa afgifter hänsyn måste tagas till hvad angående lösen för dylika expeditioner förordnas, så att de för expeditionerna utgående afgifter — vare sig dessa bestå af endast stämpelavgifter eller endast lösen eller af beggedera — icke i likartade fall blifva till beloppet väsentligen skiljaktiga.

Efter beredning af ärendet i denna del gemensamt med Chefen för civildepartementet, har jag funnit de afdelningar, hvarunder, med afseende på olikheten i stämpelsatser, statsmyndigheterna i stämpelagen skola hänföras, böra inrättas till nära öfverensstämmelse med den indelning af myndigheterna, som med hänsyn till de olika sportelsatserna blifvit förordad i det förslag till ny expeditionstaxa, som nyligen inom nämnda departement utarbetats; och hafva dessa afdelningar i följd häraf kunnat, såsom i nämnda förslag egt rum, till antalet inskränkas från sex till fem.

Åtskilliga afvikelser från den i afseende på expeditionslösen ifrågasatta grupperingen af myndigheterna har jag dock ansett erforderliga. Sålunda hafva Riksbanken och Riksgäldskontoret samt Hofexpeditionen och Sekreterarembetet vid Kongl. Maj:ts orden, hvilka icke under expeditionstaxan inbegripas, bort — de två sistnämnda myndigheterna särskildt med hänsyn till gifna bestämmelser om stämpel till vissa från dem utgående handlingar — i stämpelagen omnämnas och der erhålla plats, de två först omförmälda myndigheterna i första och de två senare i femte afdelningen.

Vidare hafva Generalpoststyrelsen, Landtmästeristyrelsen och Justeringsstyrelsen, hvilka i följd deraf, att de icke äro till lösen berättigade, torde komma att ur expeditionstaxan utelemnas, blifvit i stämpelagen upptagna under fjärde afdelningen. I afseende på denna anordning förekommer emellertid, att, under det dessa myndigheter väl äro i allmänhet likställda med öfriga till berörda afdelning hänförda myndigheter, den olikhet dock eger rum, att de senare, i motsats till de förra, ega uppbära lösen för sådana expeditioner, som part eller annan på egen begäran erhåller och eljest icke författningsenligt är pligtig lösa. Då likväl stämpelsatserna för dylika expeditioner måste för alla myndigheterna inom den ifrågavarande afdelningen sättas lika och beräknas efter det allmänna förhållande, att lösen utgår, varder häraf en följd, att den från de ifrågavarande tre myndigheterna till statsverket indragna lösen för dylika expeditioner icke med stämpel ersättes utan kommer att efterskänkas till förmån för dem, af hvilka expeditionerna begäras. Men som till förebyggande häraf skulle erfordras, att de ifrågakomna tre myndigheterna finge bilda en särskild afdelning, synes

dess mera deras upptagande i fjerde afdelningen vara att framför en sådan åtgärd föredraga, som den derigenom uppkommande förlust måste blifva en ren obetydlighet.

Med afseende derå, att alla myndigheter enligt regeln skola belägga sina expeditioner med stämpel, och sålunda böra under stämpellagens föreskrifter inbegripas, under det att deremot endast sådana myndigheter, som åtnjuta rätt till lösen, i expeditionstaxan upptagas, visar sig slutligen nödigt att i stämpellagen införa något allmänt stadgande, hvarigenom denna lag erhåller tillämplighet jemväl för sådana myndigheter, som icke finnas i lagen särskildt omnämnda; och har ett dylikt stadgande blifvit under första afdelningen intaget.

Då jag härefter öfvergår till angifvande af de mera väsentliga ändringar, som jag anser mig böra föreslå i det af komiterade afgifna förslag till stämpellag, torde jag dervid först böra fästa uppmärksamheten derpå, att jag, i enlighet med en vid berörda förslag fogad särskild mening, ansett de stämpelavgifter, som nu utgöras för inlagor till statsmyndigheter, böra upphöra. Dessa avgifter, hvilka äro att betrakta såsom en staten *förskottsvis* lemnad ersättning för en påkallad åtgärd, utgå numera endast för inlagor till en del högre myndigheter. Något skäl, hvarför staten sålunda i vissa fall, mer än i andra, skall utkräva en dylik förskottsavgift, synes icke förefinnas; och i öfrigt torde den ersättning, som staten för en ifrågasatt åtgärd påkallar, icke lämpligen böra utgå förr, än, genom åtgärdens vidtagande, vilkoret för ersättningens uppbärande blifvit uppfyllt. Då dessutom de ifrågavarande afgifternas borttagande bidrager till en förenklad uppställning af författningen i ämnet och undanrödjer en af de mera afsevärda betänkligheter, som nu anföras mot det efter mitt förmenande till lättnad för allmänheten väl påkallade medgifvandet, att direkte till embetsverken må kunna med posten insändas inlagor och besvär, tvekar jag dess mindre att förorda samma avgifters upphörande, som vederlag för häraf betingad minskning i statsinkomst lämpligen kan, på sätt jag ock föreslagit, beredas genom en mot dessa avgifter ungefärligen svarande förhöjning i stämpelsatserna till domar, utslag och resolutioner af de myndigheter, som finnas i fjerde och femte afdelningarne upptagna, eller just de myndigheter, med afseende å hvilka stämpelbeläggning af dit ingående inlagor hittills varit föreskrifven.

När jag sålunda ansett i den under I Art. af författningen införda tariff böra upptagas endast statsmyndigheternas expeditioner, har jag att i afseende på de för dem utgående stämpelavgifter erinra, hurusom dessa, der icke en afrundning af sedan äldre tider kvarstående stämpelsatser ansetts nödig, i allmänhet lemnats orubbade i så-

dana fall, då de kunna anses uteslutande utgöra en af staten fordrad godtgörelse för en påkallad åtgärd.

Der åter de för expeditionerna utgående stämpelafgifterna, såsom i vissa fall är förhållandet, innefatta, förutom ersättning för påkallade åtgärder, en beskattning för en förlänad rättighet eller en framträdande kapitalbildande verksamhet, har jag deremot ansett åtskilliga förändringar i stämpelafgifterna vara påkallade.

Jag har redan antydt, att, då man i fråga om den direkta beskattningen icke gör någon åtskilnad emellan inkomster af olika slag, det för skattesystemets fullständigande är nödigt att genom supplementär beskattning söka träffa sådana inkomstkällor, hvilka framför andra kunna anses ega större skatteförmåga, och att när inkomst aflön, som åtföljer embete eller tjänst, måste genom den trygghet för framtiden, som är dermed förenad, vara af långt högre värde, än sådan inkomst, som genom tillfälligt arbete beredes, goda skäl förefinnas att vid utfärdande af den handling, som är för rättigheten till lönen grundläggande, för berörda högre värde utkräfvat något efter lönens belopp lämpadt skattebidrag.

De stämpelafgifter, som för närvarande utgöras för fullmakt, hvarigenom embete eller tjänst tillsättes, äro emellertid grundade på så invecklade stadganden, att de största svårigheter äro med deras tillämpning förenade. Antagandet af det utaf komiterade hufvudsakligen för denna olägenhets afhjelpande afgifna förslag, enligt hvilket stämpeln skulle beräknas till två procent af samtliga aflöningsförmånerna, men vid befordran till embete eller tjänst med högre lön utgå endast för löneskilnaden, komme väl att innebära ett steg till något bättre än det bestående, men skulle dock lemna åtskilligt öfrigt att önska. Både den omständigheten, att de med embete eller tjänst förenade extra inkomster jemväl skulle tagas i beräkning för stämpelafgiftens bestämmande, och det förhållande, att vid befordran, som medförde högre löneförmåner, stämpeln skulle utgå allenast för skillnaden i sagde förmåner, komme nemligen att i de flesta fall medföra besvärliga undersökningar så väl om beloppet af de omförmälda inkomster, som under en längre tidsföljd varit med embete eller tjänst förenade, som ock rörande det belopp, hvarför stämpelafgift vid en föregående befordran redan blifvit utgjord. Och, oafsedt dessa praktiska svårigheter, skulle dessutom, der förslaget antoges, deraf föranledas minskning i den nuvarande inkomsten af den ifrågavarande stämpel-skatten, under det tillika, såsom en blick på komiterades egna uträkningar genast visar, denna minskning komme att ega rum till förmån för dem, som blefve befordrade från en lägre till en högre tjänst med

bättre vilkor och sålunda vore mindre i behof af skattens lindrande, än de lägst aflönade, hvilka enligt samma förslag deremot skulle träffas af en i jämförelse med för närvarande höjd beskattning.

Med afseende å hvad jag sålunda erinrat och då i öfrigt synes med den ofvan angifna grunden för skattens utkräfvande mest förenligt, att stämpelbeskattning utgår allenast för sådan med embete eller tjänst förenad inkomst, som är af varaktig beskaffenhet, har jag ansett mig böra förorda, att i afseende på stämpel för fullmakt i allmänhet stadgas, att den skall beräknas allenast för *ordinarie lön* och utgöras af den, som första gången undfått befordran till embete eller tjänst med sådan lön, med belopp af 3 kronor för hvarje fulla 100 kronor af lönen, men af den, som erhållit ytterligare befordran, med belopp af 2 kronor, likaledes för hvarje fulla 100 kronor af lönen — ett stadgande, hvilket, oberäknadt en mera egentlig skattegrund, skulle framför det af komiterade afgifna förslag i ämnet ega det företräde, dels att de ofvan påpekade praktiska olägenheter, som nämnda förslag skulle medföra, komme att undanrödjas, samt dels att, i stället för minskning i statsinkomsten af fullmaktstämpeln, en skäligen tillökning deri skulle beredas i sådan ordning, att, under det stämpeln i allmänhet blefve något högre, förhöjningen, der den vore i någon mån afsevärd, dock komme att drabba dem, hvilka genom befordran finge åtnjuta högre lön och sålunda lättast kunde bära någon tillökning i skatten.

Med hänsyn till särskilda förhållanden torde dock undantag från den sålunda förordade allmänna regeln för fullmaktstämpeln beräknande böra i två fall ega rum.

Under det aflöningsförmånerna för de flesta embeten och tjänster i senare tider fördelats i lön och tjänstgöringspenningar, finnas dock åtskilliga embeten och tjänster, i afseende på hvilka en sådan reglering icke egt rum, utan för hvilka hela den anslagna inkomsten ännu benämnes lön. Om nu fullmaktstämpel för sistnämnda embeten och tjänster skulle utgå för hela lönen, vore sådant uppenbarligen obilligt, hvarföre, och då tjänstgöringspenningarne i allmänhet utgöra en tredjedel af aflöningen, jag ansett mig böra föreslå, att stämpel för fullmakt å embete eller tjänst, som icke medför rätt till tjänstgöringspenningar, skall beräknas för allenast två tredjedelar af lönen.

Det andra undantaget afser vissa embeten under utrikesdepartementet. Då den större aflöning, som är med dessa embeten förenad, blifvit bestämd med hänsyn till de höga lefnadskostnaderna å utrikes ort och den med samma embeten förbundna representationsskyldighet, samt den, efter hvad jag inhemtat, jemväl här ifrågasatta fördelning af aflöningen i lön, tjänstgöringspenningar m. m. ännu icke blifvit genom-

förd, har jag ansett, att de i allmänhet för fullmaktsstämpelns beräkning stadgade grunder icke skäligen böra i hela sin utsträckning tillämpas på fullmakter å dylika embeten, utan beträffande dem erhålla någon begränsning. Och som 300 kronor utgör det högsta belopp, hvartill stämpel för fullmakt å civilt embete inom riket enligt de af mig föreslagna grunder skulle ungefärligen uppgå, torde berörda begränsning lämpligen kunna bestämmas sålunda, att stämpel för fullmakt å embete af ifrågavarande beskaffenhet icke må öfverstiga nämnda belopp.

I sammanhang med frågan om stämpel till fullmakter tillåter jag mig i Eders Kongl. Maj:ts minne återkalla, hurusom, sedan fråga blifvit väckt om sammanslagning med nämnda stämpel af den afgift, hvilken jemlikt nådiga brefven den 7 Mars och den 7 November 1746 borde vid befordringar till embeten och tjänster utgöras till serafimerlasarettet med frivilligt belopp, Eders Kongl. Maj:t vid ärendets fördragning den 1 sistlidne December dels förklarar sig anse omförmälda afgift till Serafimerlasarettet böra upphöra mot skälig godtgörelse till lasarettet, derom framställning till Riksdagen borde göras i sammanhang med regleringen af utgifterna under åttonde hufvudtiteln, dels anbefalt mig att vid utarbetandet af det förslag till ny stämpelförordning, som komme att föreläggas nästa Riksdag, tillse, att den ifrågavarande lasarettensafgiften blefve sammanslagen med den stämpelafgift, som borde utgöras för fullmakter, konstitutorial och andra handlingar, hvarigenom embeten och tjänster tillsättas. Då jag sålunda nu har att yttra mig om sättet för verkställandet af denna sammanslagning, anhåller jag att få fästa uppmärksamheten derå, att då, enligt hvad direktionen öfver Serafimerlasarettet upplyst, lasarettets uppbörd af berörda afgift i årligt medeltal under tioårsperioden 1871—1880 utgjort allenast 1,183 kronor 46 öre, en åtgärd, som afsåge att under form af stämpel bereda en så vidt möjligt till aritmetiskt lika belopp uppgående ersättning för denna afgift, komme att föranleda en särdeles invecklad grund för beräkningen af fullmaktsstämpeln. Med afseende å det låga belopp, hvartill afgiften i medeltal för hvarje fullmakt uppgått, kunde nemligen, för beredande af ersättningen, den allmänna procentstämpeln för fullmakter icke med helt tal, utan endast med ett bråktal förhöjas, eller ock borde, utom procentstämpeln, viss fix stämpel för hvarje fullmakt utgöras. Det torde dock icke befinnas nödvändigt att anlita någondera af dessa utvägar. Under förutsättning, att mitt nyss framställda underdåniga förslag om förändrade grunder för den allmänna fullmaktsstämpelns beräkning varder godkänt, skulle nemligen derigenom af denna stämpel beredas statsverket en icke obetydligt ökad inkomst, naturligtvis vida öfverstigande det ringa belopp

staten komme att såsom ersättning för den upphörda afgiften få till serafimerlasarettet utbetala, och hemställer jag vid sådant förhållande, att Eders Kongl. Maj:t måtte finna annan särskild åtgärd för lasarett-afgifternas sammanslagning med stämpeln för fullmakter icke vara erforderlig.

Med underdånig anmälan, det jag i öfrigt funnit någon förhöjning i stämpelsatserna för fullmakter för notarii publici och skeppsklarerare kunna ega rum, har jag att vidare omförmåla, hurusom stämpelafgifterna jemväl för apoteksprivilegium, bevis af chefen för Justitedepartementet på anmälan om tidnings utgifvande, bilbref, burbref och mätbref ansetts kunna, med hänsyn till dessa handlingars vigt eller värdet af dermed förbundna rättigheter, ökas på sätt det af mig förordade förslaget närmare angifver.

Då jag, såsom förut blifvit i underdånighet erinradt, anser inlagor i allmänhet icke böra med stämpel beläggas, kan jag väl icke, med föranledande af Skatteregleringskomiténs förslag om stämpelagift för anmälan eller ansökning om rätt till idkande af näring, förordna någon afvikelse från hvad jag sålunda tillstyrkt i afseende på stämpelfrihet för inlagor. Men deremot anser jag mig böra i underdånighet hemställa, att, på det berörda stämpelagift sådant oaktadt må komma att i allmänhet utgå, måtte dels i tariffen, under rubrik "bevis, rörande anmälan om idkande af handel eller annat näringsyrke", införas en stämpelsats, som ungefärligen motsvarar berörda afgift jemte den stämpel, som redan nu för dylikt bevis utgöres, dels ock vid tariffrubriken "tillståndsbrief för utöfvande af näring eller yrke" stämpelsatserna höjas med ett mot samma afgift svarande belopp.

I anledning af Skatteregleringskomiténs förslag, har vidare under särskilda rubriker för *mutsedel* och *hviloståndsresolution* blifvit i tariffen införd den för dessa handlingar ifrågasatta stämpelagift af 10 kronor.

När man dels i följd af det rörliga kapitalets benägenhet och förmåga att i viss mån undandraga sig direkt beskattning, dels ock för att af den högre inkomsten kunna upphemta ett relativt högre skattebidrag, är hänvisad att tillgripa sådana skatteformer, hvarigenom afgift ålägges vissa yttringar af den allmänna affärsrörelsen, torde, såsom jag föreställer mig, kunna ifrågasättas, huruvida icke, för en dylik skatteforms lämpliga anordnande, kunde förordas, att den handling, hvilken, under benämning slutsedel, utfärdas just rörande affärer af större betydighet, och hvarmedelst en öfverflyttning af värden från en till annan eger rum, borde förses med en efter värdet af den afslutade affären lämpad stämpel. Men då proportionel stämpel för slutsedlar ännu icke begagnas i sådana länder, der stämpelskatten redan vunnit

ganska stor utveckling, synes icke vara skäl att, åtminstone för närvarande, förorda dess införande hos oss, utan torde, med bibehållande af fix stämpel för slutsedel, denna stämpel allenast böra till beloppet höjas från 25 öre till 1 krona.

De öfriga jemkningar, som blifvit i tariffen för expeditionerna vidtagna, äro af så underordnad betydelse, att någon särskild motivering därför icke synes behöflig.

Men innan jag öfvergår till frågan om utgörande af stämpelskatt för enskilda handlingar, torde jag dock böra omnämna, hurusom jag, i sammanhang med stadgandet om frihet från stämpel för expedition, som meddelas i tjensteärende, ansett enahanda befrielse böra embets- eller tjensteman medgifvas i mål, som röra ansvar eller ersättningsskyldighet för fel eller försummelse i embetet eller tjensten. Den utredning, som i dylika mål erfordras för bedömande af tjenstemannens förhållande i statens tjänst, torde nemligen få betraktas företrädesvis ur synpunkten af en statens egen angelägenhet, för hvars besörjande staten synes ega föga mera befogenhet att af tjenstemannen utkräfva stämpelafgifter, än i tjensteärenden i allmänhet. Att tjenstemannen icke uti de ifrågavarande målen, utan att betungas af afgifter till staten, erhåller expedition, som för hans rätts värjande är nödig, är ock i många fall med synnerlig obillighet förenadt. Ofta kan nemligen vid sådana tillfällen, då fel eller försummelse verkligen egt rum, de afgifter, som tjenstemannen för expeditionen i målet måste vidkännas, långt öfverstiga beloppet af de böter eller den ersättning, som varder honom ådömd. Och är åter tjenstemannen oskyldig till hvad honom påbördas, är uppenbarligen orimligt, att han, i och för utöfningen af sin tjänst, skall drabbas af oförvållade utgifter till staten, för hvilka någon ersättning oftast icke kan förutsättas utgå. Ty har i dylika fall tjenstemannen varit underkastad allmänt åtal, skall detta hafva varit i hög grad obefogadt, för att den, som haft att föra det allmännas talan, skall kännas skyldig godtgöra tjenstemannens utgifter å saken. Och är åtalet åter beroende af enskild åkärans, torde erfarenheten hafva visat, att, om ock den enskilde förpligtas ersätta kostnaderna, denne dock oftast dertill saknar tillgång.

Under det de stämpelafgifter, hvilka *nu* utgöras för enskilda handlingar och äro att betrakta såsom en skatt å förändringar i privaträttsliga förhållanden, i de flesta fall skola erläggas först då dessa handlingar af en eller annan anledning varda inför offentlig myndighet uppvisade, har Skatteregleringskomitén, med anmärkning att ett dylikt uppvisande vore för skattens natur föga väsentligt, föreslagit, att föreskrifter, i likhet med hvad i främmande länder vore stadgadt, måtte

meddelas, att åtskilliga dylika handlingar skulle, oberoende deraf huruvida de vid offentlig myndighet förededdes eller icke, vid utgifvandet förses med stämpel.

Mot detta förslag har blifvit erinradt hufvudsakligen, att beträffande en betydande del af de handlingar, som dermed afsåges, all kontroll komme att saknas å stämpelbeläggningsens behöriga fullgörande; att då i följd häraf underlåtenhet härutinnan medförde ytterst ringa fara, under det anskaffandet af stämplor, synnerligast å landet, blefve förenadt med stora olägenheter, säkerligen i många fall skulle inträffa, att den föreskrifna stämpelbeläggningsen komme att helt och hållet åsidosättas, med den påföljd att härigenom skulle alstras missaktning för lagens bud; att större delen af allmänheten, äfven med tillgång till stämpellagen, i följd af dess invecklade bestämmelser svårigen skulle kunna bedöma, huruvida en handling vore af beskaffenhet att böra stämpelbeläggas, än mindre beräkna det rätta stämpelbeloppet; samt att, enär i anseende härtill äfven den, som befitade sig om ett noggrant iakttagande af lagens föreskrifter, lätteligen skulle kunna emot sin vilja göra sig skyldig till underlåtenhet i afseende på stämpelbeläggningsen, tillämpningen af föreslagna bötesbestämmelser i många fall skulle blifva förhatlig.

Jag har redan uttalat min uppfattning om stämpelskattens betydelse i skattesystemet och om önskvärdheten att en utveckling af denna skatteform hos oss må ega rum i samma riktning, som i åtskilliga andra länder. Men jag anser dock, att vid denna utveckling den största varsamhet måste iakttagas. Innan det i viss mån ingått i allmänhetens åskådningssätt och sedvanor, att handlingar, utan att för offentlig myndighet uppvisas, skola förses med stämpel, torde därför en sådan stämpelbeläggning böra stadgas endast i sådana fall, då några garantier förefinnas, att lagbudet om stämpelbeläggningsen kommer att åtminstone i större utsträckning efterlefas och således medföra den åsyftade påföljden för statskassan. Och i öfrigt är det af synnerlig vikt, att föreskrifterna om de nya stämpelafgifterna till en början göras så enkla och lätt tillämpliga, som möjligt.

I öfverensstämmelse härmed och då det torde kunna med sannolikhet förutsättas, att banker, allmänna kassor och kreditinrättningar skola tillse, att handlingar, som af dem innehafvas elles utfärdas, varda med stadgade stämplor försedde, anser jag mig kunna förorda, det sådana handlingar, hvilka kunna antagas i en betydande mängd passera eller utgå ifrån anstalter af nämnda slag, måtte vid utgifvandet eller vid låns upptagande beläggas med stämpel. Och, ehuru en efter berörda handlingars värde proportionel stämpel kunde ur principiell synpunkt vara att föredraga,

är jag dock af den mening, att, med afseende på fördelen af enkelhet i tillämpningen, bestämda stämpelafgifter till en början hellre böra fastställas; hvarföre jag i underdånighet föreslår, det måtte stämpelafgiften för handling af nu omförmälda beskaffenhet bestämmas att utgå med 50 öre, när handlingens värde icke uppgår till 1,000 kronor, men eljest med 1 krona.

Med mitt nu afgifna förslag afser jag *vexlar, anvisningar och in-
visningar, skuldebref*, då derfor lemnas hypotek, samt *bevis om deposition* af penningar med rätt till deras återbekommande å viss tid eller efter uppsägning. Och, i det genom dessa handlingar antingen — såsom med den en affär representerande vaxeln, anvisningen eller in-
visningen är förhållandet — framträder en i lukrativt syfte företagen verksamhet, eller ock — såsom med det skuldebrefvet bifogade hypo-
teket eller den deponerade penningesumman är händelsen — yppar sig ett redan befintligt kapital, ega jemväl stämpelafgifterna för samma handlingar sitt berättigande ur synpunkten deraf, att de utgöra ett komplement till den direkta beskattningen af det rörliga kapitalet eller af den större rörelsen.

Visserligen torde häremot kunna erinras, att då vaxel och hypo-
tek, som lemnas för lån, ofta i sjelfva verket utgöra allenast olika förklädnader för borgensansvarighet, den sålunda angifna grunden icke på dylika fall skulle ega tillämplighet, i det skatten, der sådant för-
hållande föreläge, icke komme att, såsom dermed åsyftades, drabba kapitalet eller affärsrörelsen, utan den, som behöfde begagna konsumtions-
krediten. Men när lagstiftningen efter mitt förmenande icke bör taga någon hänsyn till det sålunda anmärkta, visserligen ganska gängse bruket, att, vid upptagande af lån, affatta derfor erforderliga handlingar under sådan form, som icke är med det materiela förhållandet öfverensstämmande; samt när den, som för konsumtionskreditens an-
litande begagnar sig af handlingar, som äro affattade under derfor främmande former, jemväl med allt skäl torde böra få vidkännas de afgifter, som äro med de sålunda använda formerna förbundna, anser jag berörda erinran sakna betydelse.

En anmärkning, som deremot med mera befogenhet kunde göras, består deri, att egare af fast egendom, då han mot hypotek af deri in-
tecknadt skuldebref upptager lån, kommer att derfor underkastas dubbel beskattning, i det han, som förut fått vidkännas in-
teckningsstämpel, måste i anledning af det in-
tecknade skuldebrefvets pantsätt-
ning erlægga jemväl den nu ifrågavarande stämpelafgiften. Men då medgifvande för omförmälde fall af befrielse från sist nämnda afgift

skulle medföra svårigheter i tillämpningen, har jag, med afseende på samma afgifts obetydlighet, ansett det nu anmärkta förhållandet icke böra till någon åtgärd föranleda.

Hvad i sammanhang härmed angår de fall, då frihet från den ifrågavarande stämpeln bör ega rum, anser jag, i likhet med skatteregleringskomitén, sådan frihet kunna medgifvas för här i riket utfärdad vaxel, anvisning eller invisning, då den lyder å mindre belopp, än 100 kronor, eller är stäld att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir föras i räkning för utställaren, äfvensom för här i riket utställd postremissvaxel.

Beträffande åter på utrikes ort utfärdad vaxel, anvisning eller invisning torde stämpelfrihet, som nu icke eger rum, ej heller för framtiden böra medgifvas; och då upptagande af lån mot hypotek eller deposition af penningar till så ringa belopp, att i anseende härtill frihet från stämpel bör åtnjutas, icke torde förekomma, synes ej heller någon befrielse från stämpeln för skuldebref och depositionsbevis böra ifrågasättas.

Att för insättningar på sparbanksbok eller sparkasseräkning stämpelavgift icke föreslagits, beror derpå att man så litet som möjligt velat lägga hämmande band på uppsamlandet af de små besparingarne och har sin motsvarighet i främmande stämpellagar.

Enär fraktslut om fartyg i allmänhet torde uppgöras med biträde af skeppsklarerare, som dervid bör förutsättas tillse, att stämpelavgift, der sådan för befraktningen stadgas, varder behörigen utgjord, anser jag mig vidare kunna föreslå, att *certeparti* vid utgifvandet skall beläggas med stämpel, hviken lämpligen synes kunna bestämmas till 50 öre.

Ehuru jag, i enlighet med hvad tillförene blifvit i underdånighet erinradt, anser önskligt, att, såvidt lämpligen ske kan, föreskrifterna om handlingars stämpelbeläggning, der denna skall oberoende af handlingarnes uppvisande för offentlig myndighet verkställas, för närvarande inskränkas till sådana fall, då, såsom med de här ofvan omförmälda handlingarne torde vara händelsen, en någorlunda tillförlitlig kontroll kan förutsättas ega rum på föreskrifternas efterlefnad, finner jag mig dock nödsakad förorda, att bestämmelse om en dylik stämpelbeläggning af några få handlingar måtte meddelas, oaktadt garantierna för bestämmelsernas hållande i helgd äro jemförelsevis ringa.

När man, med syftemål att framdeles än vidare fortgå i enahanda riktning, börjar att i lagstiftningen inskrida på den hittills föga beträdda banan, att göra handlingars stämpelbeläggning oberoende af deras företeende vid offentlig myndighet, synes nemligen icke böra

ifrågasättas att upphäva redan befintliga stadganden om vissa handlingars förseende med stämpel i sådan ordning. De nuvarande bestämmelserna om stämpel för *köpe-, bytes- och gåfvobref om fartyg samt afhandling om skogsafverkning* anser jag derföre böra, med några mindre betydande jemkningar, bibehållas oförändrade.

Som den stämpelskatt för bouppteckning, hvilken jag kommer att i underdånighet förorda, kan uppgå till tre procent af bos behållning och sålunda är af den betydighet, att mången deraf kan föränlåtas, att genom egendoms bortgifvande med varm hand undandraga statskassan den stämpelafgift, som, der egendom vid hans död funnits i behåll, derför bort ur dödsboet utgå, finner jag mig slutligen böra, såsom korrektiv häremot, föreslå bland annat, att gåfvobref om lös egendom, hvilkas företeende vid offentlig myndighet i allmänhet icke ifrågakommer, skola vid utgifvandet förses med stämpel. Faran för minskning i inkomst af stämpelskatt i följd af sålunda påpekade eller dermed jemförliga åtgöranden torde emellertid väsentligen motverkas af de flestes obenägenhet att under sin lifstid afhända sig någon mera afsevärd del af sin egendom. I andra länder, hvarest ganska hög skatt utgår för arffallen egendom, hafva ock derför stämpelsatserna för gåfva af lös egendom ansetts kunna sättas jemförelsevis låga. Och i öfverensstämmelse härmed skulle, såsom jag föreställer mig, vara tillfyllest, om stämpelafgiften för gåfvobref om lös egendom i allmänhet bestämmes till en procent af gåfvans värde.

Härmed har jag afslutat framställningen rörande de handlingar, i afseende å hvilka jag anser mig för närvarande kunna tillstyrka stämpelbeläggning oberoende af deras företeende vid offentlig myndighet; och då jag nu öfvergår till frågan om de mera afsevärda förhöjningar, som jag funnit mig kunna förorda uti sådane stämpelafgifter, hvilka först i sammanhang med handlingars uppvisande vid offentlig myndighet utgöras, torde jag dervid få göra början med stämpelbeskattningen för arffallen egendom.

Med anmärkning, hurusom en rik erfarenhet från andra länder vittnade, att skatt på arffallen egendom eller så kallad arfskatt kunde inbringa betydande belopp, har Skatteregleringskomitén, under förordande att den nu för testamente, fideikommiss och arf utgående bevillning skulle upphöra, föreslagit, att en arfskatt måtte, efter utländskt mönster, hos oss införas, att, under form af stämpel till bouppteckning, då den för inregistrering till domstol inlemnas, utgå efter arffallet bos behållning med belopp, som skulle från $\frac{1}{2}$ till 6 procent vexla dels efter behållningens storlek och dels efter närmaste arfvings närmare eller fjärmare skyldskap med arflåtaren.

Såsom motivering för detta förslag har komitén återupptagit bland annat, att staten, på hvars lagstiftning arfsordningen grundade sig och under hvars skydd en aflidens qvarlåtenskap öfverginge till de efterlevande, med rätta egde upptaga en af denna qvarlåtenskap utgående afgift; att detta dess mindre kunde anses obilligt, som den förmån, arftagaren erhöle, tillföle honom utan någon hans ansträngning eller uppoffring och dessutom alltid vore mer eller mindre oviss, i det både arffallet sjelft vore osäkert och det väntade arfsbeloppet kunde före arfstillfället mer eller mindre hopsmälta eller fullständigt förskingras; att ju aflägsnare släktskapen vore, desto mer oväntadt vore arvet och desto större afgift kunde ur denna synpunkt åläggas, under det, i fråga om de närmaste skyldskapsgraderna, varsamhet borde iakttagas; samt att till en väl ordnad arfskatt derföre hörde, att dess procentsatser vore billigt bestämda i förhållande till de olika graderna af skyldskap.

I sammanhang med denna motivering framhåller komitén arfskattens egenskap att bilda en viktig länk i hvarje skattesystem, der af en eller annan anledning öfriga bestående skattelagar ej förmådde träffa kapitalet så, att dess innehafvare finge bidraga till det allmänna i förhållande till sin verkliga inkomst. Der, såsom hos oss, samtliga skatteobjekt vore, med hänsyn till beskattningen af de ur olika källor flytande inkomsterna, ställda i jemlikhet med hvarandra, borde de anmärkingar, som kunde göras häremot, till en väsentlig del kunna mötas genom införande af en arfskatt. Denna träffade nemligen kapitalet just i det ögonblick, då det, efter att kanske under en längre föregående tid hafva i större eller mindre mån undandragit sig beskattning, måste träda i dagen, för att till annan innehafvare öfverflyttas. Och arfskatten utgjorde sålunda ett godt och befogadt komplement till en inkomstskatt, sådan som den hos oss gällande.

Delande den af Skatteregleringskomitén uttalade åsigt, att den skatt, som för närvarande utgår för arffallen egendom, bör i icke ringa grad höjas, är jag med komitén ense jemväl derom, att arfskatten lämpligen kan uppbäras under form af stämpel till bouppteckning och således utgöra endast en utveckling af en hos oss redan förefintlig stämpelafgift. I fråga om grunden för arfskattens rättmätighet hyser jag den uppfattning, att berörda skatt dels — såvidt den utgår för lös egendom — är, på sätt komitén ock anmärker, att betrakta såsom ett komplement till inkomstskatten för kapitalet, hvilket i många fall först då framträder synligt, dels och företrädesvis har karakteren af en förmögenhetsskatt, som erbjuder lätthet och säkerhet i fråga om uppbördssättet. Häraf skulle i sin ordning följa, att skattesatserna borde, utan

afseende på graden af efterlevande arftagares frändskap med arflåtare, bestämmas att, såsom nu eger rum, utgå med lika belopp för behållning af arffallen egendom i allmänhet. Denna skatt bör nemligen efter min nyss angifna uppfattning icke betraktas såsom en skatt på arfs- eller testamentstagaren utan såsom en till dödstillfället uppskjuten beskattning af den förmögenhet, som tillhört den afidne; och ur den synpunkten är det likgiltigt, om den, som sedermera öfvertager egendomen, står i det ena eller det andra förhållandet till den afidne. Men då det icke torde vara med det närvarande åskådningssättet rätt förenligt, att egendom, då den öfvergår till bröstarfvinge, beläggas med mera afsevärda afgifter, anser jag mig emellertid böra hemställa, det skattelin- dring till förmån för sådan arfvinge måtte enligt komiténs förslag medgifvas. Och, på det skatten icke må blifva tryckande, synes der- jemte böra tillstädjas, att, der behållningen är mindre betydande, skatten må antingen efterskänkas eller nedsättas.

Med underdånigt tillstyrkande, att behållning, der make lefver efter må beräknas såsom komitén förordnat, tillåter jag mig därför att, i enlighet med hvad jag här ofvan erinrat, föreslå, att bouppteckning, der behållningen i boet icke uppgår till 1,000 kronor, skall vara stämpelfri, men i annat fall för hvarje fulla hundra kronor af behåll- ningen beläggas med stämpel till nedannämnda belopp:

då arflåtaren efterlemnar bröstarfvinge: 50 öre, när behållningen icke uppgår till 10,000 kronor, men eljest 1 krona; samt,

då arflåtaren efterlemnar fjärmare arfvinge eller aflidit utan känd arfvinge: 50 öre, när behållningen icke uppgår till 5,000 kronor, men eljest 3 kronor.

Under det, såsom jag vågar antaga på grund af gjord beräkning efter de af komitén angifna grunder, det finansiella resultatet af det sålunda afgifna förslaget skulle blifva ungefärligen detsamma, som der arfskatten blefve enligt komiténs förslag anordnad, komme, oafsedt den af större enkelhet beroende lättare tillämpningen af mitt förslag, jem- väl att derigenom ernås en större följdriktighet i ett visst afseende, hvarom jag bör yttra några ord.

Jemväl för sådan arffallen egendom, hvarom blifvit genom testa- mente förordnadt, skulle, enligt komiténs förslag, stämpelafgifterna komma att med vexlande belopp utgå efter de fyra olika procentsatser för bouppteckningsstämpel, hvilka, enligt graden af närmaste arftagares skyldskap med arflåtare, blifvit af komitén föreslagna. Då emellertid den grundsats, hvarifrån komitén utgår, eller att olika procentsatser för bouppteckningsstämpel böra bestämmas efter det närmare eller fjär- mare förhållande, hvori den, som erhåller egendomen, står till den

affidne, synes fordra, att för testamenterad egendom i allmänhet afgift bör utgöras efter den högsta dylika sats, kan denna grundsats icke vinna tillämpning enligt komiténs förslag, utan blir testamenterad egendom olika beskattad allt eftersom arfvinge finnes och står i närmare eller fjärrare förhållande till den affidne. Med min nyss angifna uppfattning om arfskattens natur är det visserligen likgiltigt, i hvilkens hand egendomen sedermera öfvergår, men om man graderar beskattningen med hänsyn till den person, som öfvertager egendomen, förefaller det mig såsom en stor oegentlighet, att icke den oskyldige testamentstagaren får drabbas af den högsta skattesatsen. I viss mån kvarstår denna oegentlighet äfven vid det af mig förordade förslaget, nemligen för så vidt i sterbhus, der bröstarfvinge finnes, egendom äfven bortgifves genom testamente till fjärrare släctinge eller oskyld. Men då erfarenheten torde hafva ådagalagt, att, der bröstarfvinge lefver efter, testamentariska dispositioner af någon betydelse ganska sällan förekomma, torde, såsom jag antager, stämpelskatten för testamenterad egendom enligt mitt förslag komma att i största allmänhet utgöras enligt den för högsta bouppteckningsstämpeln bestämda grund eller med tre procent af egendomens värde.

Att såväl arfskattens natur som den utländska lagstiftningen talar för möjligheten af en vida högre skatts uttagande i detta fall, än mitt förslag innefattar, är jag den förste att erkänna, men lika öfvertygad som jag är om både denna skatts och om stämpelskattens i allmänhet lämplighet och rättmätighet, lika angeläget anser jag det vara, att man endast med varsamhet ifrågasätter en utveckling af skatteformer, som hos oss hittills äro nästan nya eller med hvilkas stora betydelse i skattesystemet det allmänna föreställningssättet möjligen ännu icke hunnit göra sig fullt förtroget.

Mot hvad Skatteregleringskomitéen anført dels om billigheten deraf, att fideikommissarie eller annan testamentstagare förpligtas återgålda hvad af bouppteckningsstämpel på hans andel i boet må anses belöpa och dels om sättet för beräkning af kapitalvärdet af lifränta, afkomst eller annan förmån af fast egendom, der sådan beräkning för bestämmande af sagde andel erfordras, har jag icke funnit anledning till anmärkning; och, med hänvisning till hvad jag rörande stämpel till gåfvobref om lös egendom förut yttrat, har jag jemväl funnit mig böra biträda komiténs uppfattning, att förhöjning af lagfartsstämpeln för gåfvobref af egendom bör af den förökade bouppteckningsskatten föranledas.

Med erinran att upphäfvande af 9 kap. 4 § Ärfdabalken, så vidt detta lagbud innefattar medgifvande att till domstol ingifva förseglad bouppteckning, torde af förhöjning i stämpeln för dylik handling fram-

deles betingas, tillåter jag mig äfven fästa uppmärksamhet derpå, att tilläfvventyrs af sådan förhöjning jemväl kan förorsakas framtida behof af särskilda föreskrifter till förebyggande deraf, att arffallen egendom vid bouppteckning varder till allt för ringa värde upptagen.

Slutligen vill jag, i sammanhang med frågan om en förhöjd stämpel å bouppteckningar, till fullo instämma i Skatteregleringskommitténs uttalande om den fördel, som derigenom vinnes, att man befrias från den särskilda bevillningen för arf och testamente, öfver hvars rätta utgörande en tillfredsställande kontroll alltid måste blifva med ganska stora svårigheter förenad.

Under åberopande af det förhållande, att stämpelafgift till belopp af 15 öre för hvarje fulla 100 kronor af värdet tillförene utgått för fastebref, men att denna afgift upphört sedan dylika handlingar efter den förändring i lagstiftningen, som genom förordningen den 16 Juni 1875 om lagfart af fast egendom vidtagits, icke vidare utfärdas, har Skatteregleringskommittén förordat, att enahanda stämpelafgift, som sålunda utgått för fastebref, måtte framdeles utgöras för lagfartsbevis, der det icke grundades på lagfart af arf eller giftorätt.

Då emellertid den för dylikt bevis ifrågasatta stämpeln skulle utgå efter aldeles enahanda grund, som stämpeln för den fångeshandling, på grund hvaraf lagfart meddelas, och komma att ungefär samtidigt med denna stämpel utgöras, anser jag det af komittén åsyftade mål, att återinföra de med lagfart å fast egendom förenade stämpelavgifter till samma belopp, hvarmed de förut utgått, kunna enklast vinnas på det sätt, att stämpelavgiften för fångeshandlingen, der denna utgöres af köpe- eller bytesbref, höjes från dess nuvarande belopp af 60 öre till 75 öre för hvarje fulla 100 kronor af lagfaren fastighets värde.

I sammanhang med det nu omhandlade ämnet torde det tillåtas mig att få till Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning anmäla en annan fråga, som jemväl afser de stämpelavgifter, hvilka vid lagfart å fast egendom böra utgöras. Det torde nemligen vara otvifvelaktigt, att dessa periodiskt återkommande avgifter i längden verka såsom en grundskatt, hvilken för fastighet i allmänhet årligen kan anses utgöra hvad på värdet deraf för år belöper af samtliga de dylika avgifter, hvilka blifvit erlagde under en tidrymd, hvarunder fastigheterna i landet i medeltal ombyta egare. Nu är emellertid uppenbart, att, der en fastighet långt utöfver en dylik tidrymd fortfar att vara i samma egares hand, de ifrågavarande stämpelavgifterna för denna fastighet, fördelade på en längre tid, icke kunna uppgå till lika högt årligt belopp, som enahanda avgifter beräknas årligen utgöra för fastighet i allmänhet inom landet. Då en skattelindring i följd häraf gemenligen skulle

komma att ega rum i afseende på fastighet, hvilken kunde antagas enligt regeln mera sällan ombyta egare, har i åtskilliga andra länder en särskild skatt, afsedd att utjemna den sålunda anmärkta olikheten, blifvit lagd på sådana fastigheter, som egas af aktiebolag, fromma stiftelser eller andra dermed jemförliga institutioner. Utan att vilja förorda införande hos oss af en dylik skatt i hela den omfattning, densamma existerar i vissa andra länder, anser jag dock, att äfven hos oss någon åtgärd bör vidtagas, hvarigenom, åtminstone i afseende på vissa af nu omförmälda fastigheter, ersättning beredes därför, att för dem mera sällan, än för andra fastigheter, stämpelafgift för öfverlåtelse af eganderätten förekommer till utgörande.

Då jag, hvad angår sättet för denna ersättnings beredande, är af den mening, att en förhöjning i lagfartsstämpeln är för ernående af berörda ändamål lämplig, har jag, som vidare anser, att nämnda stämpel må, der sådan förhöjning skall ega rum, kunna fördubblas, att jemväl afgifva yttrande om de fall, i hvilka tillämpning af en dylik förhöjning skäligen må ifrågasättas.

Hvad dervid först beträffar sådan fångeshandling, på grund hvaraf lagfart sökes för from stiftelse eller dermed jemförlig inrättning, synes, med hänsyn till dylik inrättnings allmännyttiga syftemål, och den undantagsställning, den hittills åtnjutit vid stämpelskattens tillämpning, den ifrågasatta förhöjningen icke böra till sådan fångeshandling utsträckas, utan med afseende å dylik inrättning åtgärden inskränkas derhän, att genom upphäfvande af den nu för dylik fångeshandling medgifna stämpelfrihet de allmänna grunderna för lagfartsstämpeln göras derå tillämpliga.

Vidkommande åter aktiebolagen, hvilka, under åtnjutande af förmånen af begränsad ansvarighet, utöfva verksamhet med lukrativt ändamål, torde alla skäl tala därför, att sådana bolag i allmänhet få för fångeshandling å fast egendom, som ofta till stor betydenhet af dem förvärfvas, vidkännas förhöjning i lagfartsstämpeln. Den utsträckning, bolagsinstitutionens tillämpning under senare tid vunnit, så att numera den större bruks-, sågverks- och fabriksrörelsen mer och mer öfvergått i händerna på aktiebolag och äfven för jordbruksrörelses bedrivande bolag börjat bilda sig, måste komma att hafva till följd, att fast egendom till betydande värde samlas hos dessa bolag och att den omsättning af fastigheten, som i allmänhet eger rum, då den befinner sig i fysiska personers ego, icke på långt när blir lika liflig, sedan fastigheten kommit att tillhöra ett bolag. För den skatt, staten anser sig böra upphemta af fastighet vid dess öfvergång från en till annan egare, kräfver derföre billigheten att ersättning beredes genom en sär-

skild beskattning å de i bolags hand komna fastigheterna. Äfven härutinnan synes dock någon inskränkning vara erforderlig. Då bolagsordning för sådant aktiebolag, som drifver bankrörelse, gemenligen innehåller föreskrift, att bolaget icke enligt regeln får ega annan fastighet, än för bankens inrymmande erfordras, utan att fastighet, som för iakttagande af bolagets rätt måst inropas, skall så fort som möjligt afyttras, synes icke vara med den ofvan angifna grunden för den ifrågasatta högre lagfartsstämpeln förenligt, att föreskrifva dess utgörande jemväl för fångeshandling å fastighet, hvilken, af dylikt aktiebolag förvärfvad, icke i regeln kommer att under någon längre tid förblifva i bolagets ego.

Med afseende på Skatteregleringskomiténs anmärkning, att stämpelafgiften vid inteckning af afhandling om nyttjanderätt till fast egendom kunde beräknas efter afgälden för hela legotiden, har jag, som anser denna afgift böra såsom hittills utgå efter afgälden för ett år, dock funnit den nuvarande stämpeln, 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af afgälden, kunna fördubblas och sålunda, efter enahanda grund, utgå med 50 öre.

Då, enligt den proposition, som, efter hvad jag inhemtat, lärer komma att till Riksdagen aflätas om lönereglering för landtränmästarne, deras rätt till provision af stämpelmedel skulle upphöra, hafva, under förutsättning att denna proposition varder af Riksdagen bifallen, de af komitérade i afseende på berörda provision föreslagna stadganden blifvit ur förslaget till stämpellag uteslutne.

I enlighet med hvad Skatteregleringskomitén förordat, har slutligen den under Art. III i gällande bevillningsstadga förekommande hänvisning till de särskilda föreskrifter, som finnas meddelade om stämpelafgift för spelkort, blifvit i förslaget till stämpellag upptagen, så att denna afgift hädanefter skulle komma att räknas till stämpelafgiften, såsom med formen för afgiftens utgörande torde vara öfverensstämmande.

Till sist bör jag yttra några ord rörande beloppet af den ökning i statsinkomst, som må vara att motse såsom följd af de af mig förordade nya eller förhöjda stämpelsatserna. Jag tillåter mig härvid till en början erinra, att, på sätt jag tillförene anført, jag ansett mig kunna beräkna afkastningen af den af mig föreslagna förhöjningen i bouppteckningsstämpeln till enahanda belopp med det, hvartill Skatteregleringskomitén antagit den ökade afkastningen af nämnde stämpel, enligt de af komitéten föreslagna grunder, komma att uppgå, eller 700,000 kronor. Beträffande den af komitéten föreslagna stämpeln till lagfartsbevis, har

jag icke förordat annan ändring, än att, i stället för lagfartsbeviset, sjelfva fångeshandlingen må med stämpel till föreslagna beloppet förses, hvarföre afkastningen af denna stämpel kan upptagas till det af komitén uträknade belopp, 240,000 kronor. Likaså torde jag i fråga om stämpeln till mutsedlar och hviloståndsresolutioner få åberopa den af komitén verkställda beräkning, enligt hvilken denna stämpel skulle inbringa en ökad inkomst af 28,000 kronor.

Hvad åter angår stämpeln till vaxlar, anvisningar och invisningar, hvilken enligt mitt förslag borde utgå enligt väsentligen andra grunder än de af komitén förordade, torde en ungefärlig beräkning af detta stämpelslags afkastning svårligen låta verkställa sig med ledning af de utaf Skatteregleringskomitén meddelade uppgifter, som angå endast den nuvarande vaxel- och anvisningsstämpeln. Men då komitén upplyser, att under år 1880 från Statskontoret utlemnats 143,705 stycken vaxel- och 96,200 stycken anvisningsstämplar samt att under samma år stämplades 18,050 stycken vaxel- och 6,700 stycken anvisningsblanketter, samtliga dessa stämplor och blanketter afsedda till utrikes vaxlar och anvisningar, och då man vidare känner, att i den inrikes vaxelrörelsen är spriddt ett vida större antal vaxlar, så torde när Skattekomitén beräknar den årliga inkomsten af den nuvarande utländska vaxelstämpeln till 150,000 kronor, det icke vara för högt beräknadt att anslå afkastningen af den nu föreslagna vaxelstämpeln till 350,000 kronor, äfven med beräkning af den skattelindring, som enligt det nya förslaget skulle inträda för utländska vaxlar under 1,000 kronor, hvilka naturligtvis förekomma i högst betydlig mängd. Om från de 350,000 kronor, jag nyss angifvit, drages det belopp i rundt tal 150,000 kronor, som enligt Skattekomiténs mening uttrycker afkastningen af den nuvarande stämpeln för utrikes vaxlar och anvisningar, betecknar återstoden, 200,000 kronor, den ökade inkomsten af vaxel- och anvisningsstämpeln.

För de af mig nu omförmälda slag af handlingar, skulle alltså afkastningen af de ökade eller nya stämpelsatserna kunna antagas utgöra:

för bouppteckningar	700,000 kronor,
„ lagfartsbevis	240,000 „
„ mutsedlar och hviloståndsresolutioner	28,000 „
„ vaxlar, anvisningar och invisningar	200,000 „

Summa 1,168,000 kronor,

eller i afjennadt tal 1,150,000 kronor.

Att till visst belopp uppskatta afkastningen af hvarje särskild utaf de öfriga, af mig föreslagna ökade eller nya stämpelsatserna torde

svårligen låta sig göra, men beräkningar, som jag med ledning af de senast utgifna bankrapporterna verkställt rörande antalet i vederbörande banker belånade skuldebref med hypotek äfvensom af bankerna utfärdade depositionsbevis, berättiga mig till den förmodan, att jag snarare räknar för lågt än för högt, då jag antager, att stämpeln för dessa båda slag af handlingar skall, jemte öfriga af mig föreslagna, nu icke särskildt omförmälda stämpelförhöjningar, uppbringa den ökade inkomsten af den egentliga stämpelafgiften till ett belopp af omkring 1,300,000 kronor. Härtill kommer en summa af omkring 100,000 kronor, utgörande den ungefärliga afkastningen af stämpelafgiften för spelkort, hvilken, enligt hvad jag tillförene föreslagit, borde sammanföras med stämpelafgiften, hvadan hela ökningen i den inkomstitel, som hädanefter skulle benämnas *stämpelafgift*, torde kunna upptagas till 1,400,000 kronor.

Sedan jag nu redogjort för de väsentligaste bestämmelserna i det inom Finansdepartementet utarbetade förslag till förordning i ämnet, tillåter jag mig i underdånighet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga berörda förslag till förordning angående stämpelafgiften.“

Hvad föredragande Departementschefen sålunda tillstyrkt, deruti Statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Hans Wachtmeister.